

Regiunea
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 650

vineri 2 martie 1962

8 pagini 25 bani

Cercul „Miini îndemnatice” de la Palatul pionierilor din Capitală numără multe membre harnice

Probleme dezbătute la plinara Consiliului S. S. M. F.

Pentru o largă activitate metodică și științifică

Condițiile tot mai bune create dezvoltării științei și învățămîntului în patria noastră prin grija Partidului Muncitoresc Român și a Guvernului Republicii Populare Române au făcut posibilă și au lărgit continuu activitatea metodică-didactică și științifică pe care mii de profesori de matematică și fizică din țară, membri ai Societății de Științe Matematice și Fizice din R.P.R. o desfășoară cu entuziasm de ani de zile.

Recenta plenară a Consiliului S.S.M.F., care a trecut în revistă munca desfășurată în cadrul societății în anul 1961 și a aprobat planul de muncă pe 1962 și planurile tematice ale periodicelor lunare, a arătat că indicația Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la faptul că în prezent activitatea ideologică, munca de lichidare a înfririlor educației burgheze din conștiința oamenilor este tărîmul principal al luptei de clasă a orientat activitatea societății și va continua s-o orienteze în viitor,

făcînd-o să acorde o atenție susținută laturii ideologice a tuturor acțiunilor. În 1961 au apărut în periodicele lunare ale societății articole originale asupra unor probleme ideologice ale mecanicii și ale teoriei relativității, materiale în care s-a prezentat dezvoltarea istorică a matematicii și fizicii și s-au dezbătut aspecte practice ale dezvoltării lor actuale (introducere în studiul sistemelor automate, aplicații ale statisticii matematice, aplicații fizico-matematice în minerit, cibernetica, energia termonucleară controlată, sistematizarea problemelor de matematică cu conținut tehnic, programare lineară, izotopi radioactivi). În 1962 periodicile vor acorda o atenție sporită acestor probleme, informîndu-și cititorii asupra aspectelor actuale ale luptei ideologice pe plan mondial între teoriile materialiste și idealiste în matematică, fizică, astronomie, combătînd pozițiile idealiste reacționare, subliniind contribuția savanților și filozofilor din R.P.R., din țările socialiste, din lumea întregă la dezvoltarea științei.

O importantă contribuție la ridicarea nivelului ideologic și științific al profesorilor de matematică au adus-o conferințele ținute la Constanța, Ploiești, Iași Cluj și în alte localități de membri ai Academiei R.P.R. și profesori universitari de prestigiu. Prezentarea de referate și conferințe cu sprijinul filialelor din centrele universitare trebuie să stea și mai departe în centrul atenției societății. Totodată, plinara Consiliului a subliniat importanța organizării sistematice a informării științifice a profesorilor din învățămîntul mediu.

În vederea perfecționării metodico-didactice a profesorilor de matematică și fizică, în acest an se vor organiza în număr mai mare consfătuiri în cadrul cărora vor fi abordate probleme actuale ale predării. De asemenea, vor fi organizate conferințe științifice, discuții, expoziții de material didactic. Bunăoară, în afara instructajului asupra unor probleme de acustică modernă, care a avut loc în ianuarie, vor avea loc dezbateri asupra unor probleme privind organizarea experiențelor demonstrative și a lucrărilor practice la fizică, modernizarea predării matematicii în școala medie, efectuarea calculelor aproximative și numerice în școala medie, activitatea cercurilor pedagogice de specialitate, introducerea în școala medie a unor din noile cuceriri ale fizicii, studiul matematicii economice în învățămîntul mediu, pregătirea profesorilor de matematică și fizică în universități și institutele pedagogice.

Tot pentru a contribui la îmbunătățirea pregătirii științifice a profesorilor societatea va organiza cursuri de vară la specialitățile matematică și fizică, ținînd seama de experiența bună dobîndită pe această linie în anul trecut.

Pentru a contribui la întărirea legăturii învățămîntului matematicii și fizicii cu practica, societatea va organiza un concurs de probleme care să reflecte aplicațiile acestora în producție. În vederea informării profesorilor de specialitate asupra principalelor procese tehnologice, a procedeelelor celor mai răspîndite de prelucrare a materialelor, a cunoașterii elementelor de construcție a mașinilor se vor organiza vizite periodice în întreprinderi, sub conducerea unor ingineri și tehnicieni. Toate filialele și subfilialele vor alcătui planuri speciale de colaborare pe plan local cu ASIT.

În plenara Consiliului s-a subliniat că este necesar să fie atrași în mai mare măsură la acțiunile organizate de societate profesorii de fizică, pentru ca sectorul fizicii să aibă în ansamblul activităților acesteia o dezvoltare corespunzătoare importanței sale. În acest scop s-au format colective care să urmărească îmbunătățirea concursurilor de fizică existente, să ajute realizării la un nivel superior a

conf. univ. TIBERIU ROMAN,
secretar general al S.S.M.F.

Educația fizică în școală

În anii construcției socialiste, educația fizică și sportul au devenit componente importante ale muncii de formare a tinerii generații. Larga extindere a educației fizice și a sportului din țara noastră, sprijinul însemnat de care se bucură această formă specifică de educație din partea partidului și guvernului se explică prin rolul important al activităților sportive în aer liber, ca și al culturii fizice în general, pentru creșterea unui tineret sănătos și viguros.

Făcînd bilanțul mișcării sportive și al activităților desfășurate pe linia educației fizice a tineretului, prima conferință a Uniunii de Cultură Fizică și Sport, desfășurată în Capitală la sfîrșitul săptămîinii trecute, a subliniat în mod deosebit importanța educației fizice și sportive a tineretului din școli, a scos în evidență dezvoltarea de masă a mișcării sportive în rîndul elevilor. Iată cîteva dovezi grăitoare în această privință. În școlile din întreaga țară activează 600 de asociații sportive, cuprinzînd numeroase secții. Numai la competițiile desfășurate în cursul anului 1961 au participat peste 100.000 de elevi. La dispoziția elevilor care practică sportul se află sute de terenuri și săli de sport, mate-

Activitatea sportivă se răspîndește tot mai larg și în rîndurile elevilor din școlile sătești. Îndrumați de un număr tot mai mare de profesori și instructori specializați, aceștia practică exercițiile fizice, iau parte la diferite competiții sportive cu caracter local, sînt antrenați în număr mare la concursuri.

Dezvoltînd curajul, voința, perseverența, spiritul colectiv, practicarea exercițiilor fizice și a sportului aduce o contribuție importantă educației comuniste multilaterale a elevilor.

Numeroase exemple, cum este cel al Școlii medii cu program special de educație fizică din Brașov, ai cărei elevi au obținut rezultate deosebite la examenul de maturitate din anul trecut, dovedesc în același timp că practicarea sportului poate fi îmbinată în cele mai bune condiții cu pregătirea școlară temeinică.

Trafiînd pe larg toate problemele desfășurării educației fizice și sportive în rîndurile tineretului, prima conferință a U.C.F.S. a trasat todată și perspectivele de viitor ale acestei activități, astfel încît ea să aducă o contribuție tot mai eficientă la educarea comunistă a tinerii generații. O primă problemă dezbătută pe această li-

nică exercițiilor fizice și a sportului în școli. Există largi posibilități de a amenaja pe lîngă fiecare școală, la orașe ca și la sate, baze sportive simple — piste de alergări, terenuri de volei și baschet, terenuri de handbal — precum și locuri în care elevii claselor mici să practice jocurile sportive. Secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare, s-a arătat la consfătuire, au datoria să îndrume conducerea școlilor spre folosirea tuturor posibilităților locale în vederea amenajării unor asemenea baze sportive prin munca patriotică a elevilor.

Condiția esențială pentru dezvoltarea pregătirii fizice generale a elevilor, pentru dezvoltarea lor armonioasă o constituie asigurarea unui conținut cît mai bogat și mai atractiv orelor de educație fizică și activităților sportive. Programele de educație fizică ale școlilor generale de 8 ani, ale școlilor medii, profesionale și tehnice cuprind numeroase elemente care, aplicate creator, pot asigura un asemenea conținut orelor de educație fizică. Profesorii de specialitate și învățătorii care predau aceste ore, conștienți de importanța sarcinii care le revine, trebuie să-și desfășoare activitatea mai ales în aer liber, să urmărească participarea activă a tuturor elevi-

Un deosebit accent trebuie să se pună în continuare pe atragerea tineretului școlar la practicarea sporturilor complete. Inițiind pe elevi în aceste discipline sportive, profesorii de educație fizică și instructorii sportivi nu trebuie să pună de la început accentul pe elementele dificile de specializare — așa cum greșit s-a procedat în unele școli — ci pe jocuri cu elemente atractive, pe jocuri-concurs.

Prin dezvoltarea pregătirii fizice generale a elevilor aceștia vor putea fi antrenați către participarea masivă la campionatele școlare, la spartachiadele tineretului, la campionatele de juniori organizate la diferite discipline sportive. De asemenea, masa tineretului de la sate trebuie antrenată mai larg către participarea la competițiile sportive dotate cu „Cupa Agriculturii”.

În acest fel, paralel cu dezvoltarea armonioasă a întregului tineret școlar, se vor ridica din rîndurile acestuia mai mulți sportivi valoroși ale căror performanțe vor face să crească gloria sportivă a țării.

Prin însăși tendințele vârstei lor tinerii simt o atracție deosebită spre sport. Să îndrumăm cu pricepere aceste tendințe firești ale tineretului, contribuind la creșterea unei generații viguroase de constructori și socia-

Pe urmele materialelor publicate

„Observații privind un manual de geografie”

În „Gazeta Invățământului” nr. 647 din 9 februarie 1962 a apărut, sub titlul de mai sus, un articol în care erau semnalate o serie de omisiuni existente în manualul de geografie pentru clasa a V-a, ediția 1961.

În răspunsul său la acest articol, redacția de geografie din cadrul Editurii de stat didactice și pedagogice, însușindu-și criticile aduse, ne face cunoscut că a luat măsuri ca la viitoarea ediție a manualului denumirile apelor Dvina de nord și Dvina de vest, precum și denumirea Cîmpiei Europei de est (Marea Cîmpie Rusă) să fie trecute pe harta Europei. O serie de alte denumiri — cum sînt Peciora și lacurile Geneva, Constanța, Ohrida și Prespa — nu pot fi trecute pe harta schematică a Europei, deoarece spațiul acesteia este prea mic. Pentru ca această lipsă să fie înlăturată, denumirile respective au fost trecute pe hărțile fiecărei țări (hărțile de la paginile 62, 66, 96 și 104). De asemenea, nu figurează pe harta Europei curenții oceanici fiindcă la dimensiunea hărții nu se poate arăta și nici trasa originea acestor curenți.

Hărțile politice ale Asiei și Europei vor fi introduse și ele într-o ediție viitoare.

Lecție de botanică „pe viu”, în seră

Răspuns la întrebări

Un grup de cadre didactice de la Grupul școlar minier din Lupeni ne întreabă dacă există filme didactice confecționate, de unde și prin ce modalitate se pot procura.

Lată răspunsul. Filmele didactice se împrumută gratuit (pe termen limitat) de la Arhiva Națională de Filme din Jilava, str. Sabaului nr. 1, raionul Nicolae Bălcescu, București. Pentru a obține filmele necesare se trimite o adresă către Arhiva Națională, în care se indică ce fel de aparat de proiecție cinematografică are școala respectivă. În urma adresei școala primește un catalog al filmelor,

din care își poate alege filmele necesare.

★

Sîntem întrebați într-una din scrisorile sosite recent în redacție, dacă „directorul școlii poate să intre în clasă la jumătatea orei pentru a asista la acea oră”.

Credem că în această privință nu mai există nici un dubiu. Nu este bine de bună seamă, pentru că liul lecției este întrerupt, atenția elevilor și a profesorului este distrasă și pentru că asupra unei lecții cunoscute numai parțial nu se pot trage suficiente concluzii.

„Sanda învață limba rusă”

De curînd a apărut în librării volumul „Sanda învață limba rusă”, primul din seria manualelor de limba rusă inițiate de Editura științifică și destinate copiilor între 4 și 14 ani.

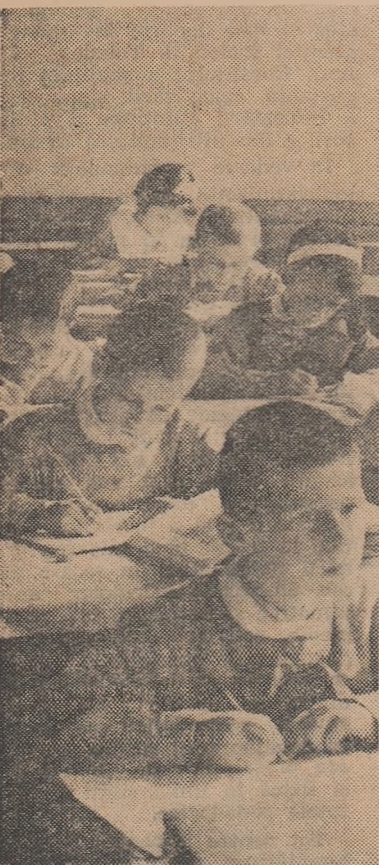
Acest prim volum se adresează copiilor de vîrstă preșcolară, între 5 și 7 ani. Scopul lui este de a-i familiariza, într-o formă accesibilă și cît mai atractivă, cu cele mai uzuale cuvinte și expresii ale limbii ruse, legate de preocupările lor, precum și de a le forma deprinderi de pronunțare și de conversație cît mai corecte.

Întregul material este prezentat exclusiv pe cale intuitivă, pe baza ilustrațiilor. De asemenea

cartea cuprinde numeroase exerciții, constînd din jocuri cu ajutorul cărora copiii vor putea să asimileze mai ușor materialul respectiv.

Volumul II din seria „Sanda învață limba rusă” se va adresa copiilor de vîrstă școlară, între 7 și 9 ani. El va începe cu studierea alfabetului, cu cîteva noțiuni de ortoepie și aplicații gramaticale, urmărindu-se astfel o cît mai deplină concordanță între cunoștințele de limba rusă și cele de limba română pe care copiii le capătă la școală.

ȘT. M.

În ora de compunere

Pentru o largă activitate metodică și științifică

(Urmare din pag. 1)

ansamblului activității societății

O mare parte din activitatea desfășurată de societate se va referi la pregătirea tineretului școlar. Aceasta se va realiza prin largă difuzare a periodicelor pentru tineret, prin miile de elevi care colaborează la rezolvarea problemelor publicate în aceste periodice, prin zecile de cercuri de elevi organizate de filiale și subfiliale, ca și prin olimpiadele de matematică și fizică pentru elevii școlilor medii, profesionale, pedagogice și tehnice. În 1961 societatea a acordat o atenție specială cercurilor de elevi pe orașe, organizînd trei consfătuiri interregionale care au permis un bogat schimb de experiență între profesorii ce conduc aceste cercuri.

Se întărește an de an tradiția

40.000 de elevi prezenți la etapa locală a olimpiadei în 1961, ca și creșterea numărului de centre în 1962 sînt o dovadă în acest sens. Dacă se va realiza și îmbunătățirea întrecerii între cercuri, organizată de „Gazeta matematică și fizică” seria B, așa încît să se evite suprîncălcarea elevilor, gama mijloacelor de antrenare a tineretului școlar se va dovedi tot mai largă și mai cuprinzătoare.

Subliniind creșterea numărului participanților la etapa locală a olimpiadelor din acest an, mai mulți vorbitori au arătat că este necesar să se ia măsuri organizatorice corespunzătoare (de exemplu, organizarea mai multor centre în marile orașe) dar să se asigure și îmbunătățirea pregătirii candidaților. În acest scop societatea orientează pe profesorii de specialitate să rezolve cu elevii probleme conținînd

studiul teoremelor directă, reciprocă și contrară etc.

În plenara Consiliului s-a acordat un loc important orientării tineretului spre studiul matematicii și fizicii. Acad. profesor G. Moisil, președintele S.S.M.F., a cerut filialelor și sub-filialelor să intensifice acțiunea de orientare a tineretului spre profesiunile de matematician și fizician, tot mai larg solicitate de dezvoltarea continuă a industriei noastre socialiste, de necesitățile automatizării și perfecționării ei, de cerințele multilaterale ale dezvoltării științei și culturii, care au nevoie în măsură din ce în ce mai mare de oameni bine pregătiți la matematică, mecanică teoretică, fizică. Tov. G. Moisil a subliniat în același timp condițiile tot mai bune create în ultimii ani în vederea pregătirii la un nivel înalt a matematicienilor și fizicienilor, arătînd, între altele, că

POSTA redacției

Cornelia Pașcanu — Suceava

Timpul servit la așezămintele culturale se recunoaște ca stagiul de activitate în învățămînt dacă ați provenit din învățămînt avînd pregătirea corespunzătoare (profesor-învățător) sau ați fost încadrat la instituția respectivă după terminarea studiilor care vă dădeau dreptul să intrați în învățămînt.

De asemenea, dacă pe parcurs ați absolvit studii superioare se poate recunoaște perioada prestată după această dată. În caz de neîndeplinire a condițiilor de mai sus, timpul respectiv nu se poate include la activitatea de învățămînt.

Pentru obiectul ce-l predăți (studiul mașinilor cu aplicații practice), neavînd cel puțin 5 ani vechime în învățămînt sau producție, salarizarea se va face prin asimilare cu cea a profesorilor de categoria II-a, fiind în anul VI la Institutul politehnic, grupa 0—3 ani și cu obligația de predare de 24—30 ore săptămînal.

Luciana Fundulea — Slobozia

Intrucît la data de 1 august promovaseți anul III de facultate și aveți 9 ani vechime în învățămînt, puteți fi încadrată profesor II în grupa de vechime 5—10 ani. Neavînd studii terminate, nu puteți însă obține gradul definitiv fără examen, ci urma ca după terminarea studiilor să vă prezentați la examenul de definitivat. În această situație nu puteți să treceți nici în grupa următoare de vechime decît după terminarea studiilor și obținerea gradului definitiv.

Deoarece între timp ați terminat studiile, aveți dreptul să treceți în categoria profesor I, rămînd însă tot în grupa de vechime 5—10 ani pînă la obținerea gradului definitiv. Obligația de a vă înscrie la examenul de grad vă revine dv. și puteți face acest lucru în termen de 3 ani de la terminarea studiilor. Interpretarea dată de secția de învățămînt și cultură a raionului Slobozia referitor la încadrarea dv. este justă, prin urmare aveți dreptul la salariu ca profesor I, grupa 5—10.

Elena Ivănescu — Brăila

Majorarea de 10% pentru predare în școlile tehnice, ca și majorarea pentru predarea la învățămîntul seral sau în școli speciale face parte integrantă din salariul tarifar și, ca atare, se ia în considerare la calcularea indemnizației pentru concediul de odihnă și a pensiei.

I. Boroș — Jimbolia

Profesorilor de la școlile profesionale care predau obiecte pentru care obligația de predare săptămînală este de 18 ore (limba română, matematică etc.), li se pot alcătui norme didactice anuale.

ziție o mașină electronică de calcul, mașini analogice, laborator de relec, o bibliotecă specializată.

Se dezvoltă și activitatea societății în rîndul studenților, viitori profesori de matematică și fizică. Astfel, în anul acesta vor participa la concursurile studențești și studenții institutelor pedagogice de trei ani. Filialele universitare urmează să acorde atenție mai susținută muncii în rîndul studenților nu numai prin intermediul concursului, ci și prin acțiuni speciale pentru viitorii profesori, organizate cu sprijinul U.A.S.

Plenara Consiliului S.S.M.F. a acordat atenția cuvenită principalelor probleme care stau în fața societății. Concluziile adoptate, concretizate în planul de muncă pe anul curent, sprijinul ce-l primește societatea din partea Ministerului Învățămîntului și Culturii și al organelor sale și, mai presus de toate, îndrumarea întregii sale activități de către partid constituie premise sigure că în acest an Societatea de științe matematice și fizice din R.P.R. își va spori contribuția la dezvoltarea activității metodic-științifice în domeniul matematicii și fizicii și,

Obligația de predare la catedră este de 630 ore, pentru care catedrele didactice primesc salariu tarifar de bază. Orelle prestate la examenele de promovare și de diplomă sînt activități care se încadrează în norma anuală de 720 ore și nu sînt retribuite în plus, peste salariul de bază. Ni se pare însă o anomalie ca un profesor să fie încadrat la două discipline altele de didactice cum sînt limba română și matematica, în afară de cazul cînd profesorul respectiv ar avea calificarea corespunzătoare pentru ambele discipline.

În ceea ce privește plata profesorului examinator la examenul de admitere, în mod greșit s-au calculat 80 ore cînd, potrivit instrucțiunilor în vigoare, un profesor examinator nu poate fi retribuit decît pentru cel mult 40 ore. De altfel, acest profesor nici nu putea fi numit în comisie pentru ambele discipline (limba română și matematica), el avînd dreptul să examineze la o singură disciplină.

Cadrele didactice beneficiază de concediu de odihnă în timpul vacanței de vară (1 iunie — 31 august). În aceste luni cadrele didactice primesc indemnizația de concediu chiar dacă sînt reținute pentru diverse activități. În schimb, între 1—15 septembrie cadrele didactice nelînd în concediu primesc salariile tarifare la care au dreptul, potrivit metodei repartizate în anul școlar anterior, inclusiv majorările și sporurile venite. Pe perioada 1—15 septembrie cumuliul de salarii nu se retribue.

Costache Ioan — comuna Văneș — raionul Galați

Potrivit dispozițiilor în vigoare, timpul cît ați lucrat în producție în specialitatea pe care o predăți vi se poate considera ca stagiu în învățămînt pentru funcția de profesor de cultură tehnică specială, numai dacă în acest timp aveți studii superioare complete. Deoarece din scrierile dvs. rezultă că aveți acum stagiu în curs de calificare ca profesor, în acest caz, timpul servit în producție nu vi se consideră ca stagiu în învățămînt.

Gheorghe Butoi — comuna Tichilești — raionul Brăila

Prin instrucțiuni ale M.I.C. s-a stabilit că începînd de la 1 septembrie 1960 norma didactică a profesorilor care predau cunoștințele agricole și lucrările practice agricole la școlile din mediul rural este de 18 ore săptămînal, iar nu de 24 ore. Acest lucru este precizat și prin îndreptarul trimis de M.I.C. secțiilor de învățămînt și cultură. Prin urmare norma dvs. didactică este de 18 ore săptămînal, iar orelle ce depășesc această normă sînt considerate cumuliind retribuite cu suma corespunzătoare din cota de 40% din salariul funcției îndeplinite pentru 1/2 normă.

În cazul cumulului, la stabilirea remunerației se ia în considerare numărul orelor ce depășesc norma didactică săptămînală după planul de învățămînt indiferent de numărul zilelor lucrate în timpul unei luni. Pentru cazurile de suplinire a unui cadru didactic aflat în concediu de boală, absențe sau studii, se face plata pe ora. De altfel, problemele referite de dvs. sînt lămurite prin îndreptarul M.I.C.

Maria Strimbeanu — Sadu

Intrucît, la data de 1 august 1959 nu vă aflați în învățămînt fiind reîncadrată după această dată, puteți beneficia de drepturile de salarizare potrivit studiilor și stagiului de activitate servit în învățămînt, avînd însă obligația de a vă prezenta la examenul de definitivat în termen de maximum 3 ani.

Constantin Timofte, Vasile Vasilech, Bucur N. Coștoacă, Dumitra Mitea, Vasile Dumitrescu, Fevronid Birliba, Beja Kis, Ruxandra Miron, Liliava Vlădescu, Ștefan Vasiliu, Ruxandra Moșcu, Gheorghe G. Trofim, Alexandru Stoic, Grigore Băbăleanu.

Pentru problemele de salarizare pe care le ridicați adresăm-ați direct secția de învățămînt și cultură

Predarea cunoștințelor agricole în dezbaterea cadrelor didactice

Dezvoltarea multilaterală a agriculturii noastre socialiste, sarcinile privind întărirea economică-organizatorică a gospodăriilor agricole colective și creșterea producției la toate culturile cer să se acorde o deosebită atenție pregătirii viitorilor lucrători din domeniul agriculturii, astăzi încă elevi pe băncile școlilor. În realizarea acestei sarcini un rol de seamă revine școlilor sătești de cultură generală, care au sarcina de a înarma tineretul cu cunoștințe și deprinderi legate nemijlocit de munca în agricultură.

După cum a arătat analiza efectuată de curind în cadrul unei consfătuiri la care au participat profesori de științe naturale și de cunoștințe agricole, directori ai școlilor de 8 ani și unii președinți de G.A.C. din regiunea București, aici s-au obținut în ultimii ani, pe această linie, o serie de realizări îmbucurătoare. Un mare număr de elevi ai școlilor din regiune au dobândit bogate cunoștințe și deprinderi agricole lucrând pe terenurile școlare și îndeosebi pe ogoarele gospodăriilor agricole colective. Existența în regiune: București a peste 200 de gospodării agricole colective milionare și multimilionare, în care muncesc cu pricepere numeroși colectivști cu o bogată experiență, a creat condiții tot mai bune pentru organizarea activității practice în producție a elevilor. În acest fel ei au avut posibilitatea să-și aplice cunoștințele teoretice în condiții naturale, s-au convins de eficiența muncii cu mașini și unelte mecanizate pe baza regulilor agrotehnice înaintate. Totodată, practica în gospodăria agricolă colectivă a constituit un mijloc important de educare comunistă a elevilor.

Analizând activitatea celor 80 de școli din regiunea București ai căror elevi își efectuează munca practică pe terenurile de cultură din gospodăriile agricole colective, participanții la consfătuire au relevat realizările și lipsurile ei. S-a scos astfel în evidență faptul că, datorită muncii atente a profesorilor de specialitate, a diriginților și directorilor, cit și datorită colaborării strinse a acestora cu cadrele tehnice din G.A.C., elevii care au lucrat în gospodăriile din comunele Budești (raionul Oltenița), Slobozia Mîndra (raionul Turnu-Măgulele), Fetești (raionul Giurgiu), Căzănești (raionul Slobozia) și altele au obținut rezultate apreciabile în munca lor. În școlile susamintite, ca și în alte școli din regiune, activitatea practică a fost organizată pe clase și grupe de 10-14 elevi, de care a răspuns câte un elev fruntaș sub supravegherea unui profesor. Munca elevilor a fost în așa fel planificată încît să nu stînjenească îndeplinirea planului de producție al gospodăriilor. În organizarea activității practice în G.A.C. au fost respectate totodată cerințele de ordin pedagogic, asigurîndu-se accesibilitatea lucrărilor prin dozarea efortului fizic în concordanță cu particularitățile de vîrstă ale elevilor.

O serie de școli din regiune s-au preocupat de confecționarea unor unelte care să poată fi mînuite cu ușurință de elevii mici. Astfel, la școala din Balaciu, raionul Urziceni, s-au confecționat săpăliși pentru elevii clasei a V-a. În realizarea acestui obiectiv s-a evidențiat directorul școlii, tovarășul Constantin Cojocaru, care a dovedit o permanentă preocupare pentru organizarea activităților practice.

Preocupîndu-se de înlăturarea supraîncălzirii elevilor, numeroase școli au căutat ca terenurile pe care lucrează aceștia să fie cît mai aproape de școală. În consfătuire au fost criticate acele școli care n-au ținut seama de această cerință, supraîncălzînd pe elevi. De exemplu, elevii școlilor din comunele Vasilești, Săbăreni și Cacomeanca au fost nevoiți să străbată distanțe destul de lungi pentru a ajunge la locul unde își efectuau practica.

Cele mai multe școli au dat o atenție deosebită conținutului muncii practice a elevilor, izbutînd să trezească interesul lor

prin varietatea lucrărilor, prin organizarea cît mai științifică a acestora. Îmbinarea pricepută a lucrului cu momentele de destindere a menținut mereu proaspătă puterea de muncă a elevilor. O activitate deosebit de atractivă a organizat cu elevii tovarășa Vasilica Șovăilă, profesoară la școala din comuna Jegălia, raionul Fetești, pe terenul gospodăriei agricole colective „Dunărea”. Ea a organizat aici cu elevii clasei a V-a o lecție cu subiectul „Răritul sfeclii de zahăr”, îndrumîndu-i apoi să aplice în practică cunoștințele dobîndite în cadrul acestei lecții.

Au contribuit mult la obținerea rezultatelor bune și acțiunile educative inițiate de cadrele didactice. Astfel de acțiuni au fost: de pildă, iutrecerile, care i-au stimulat în mod deosebit pe elevi. Echipele fruntașe sau grupele din clasele mai mari au sprijinit pe elevii mici sau pe cei rămași în urmă, ceea ce a contribuit la dezvoltarea spiritului muncii în colectiv. Elevii au fost stimulați în muncă și prin evidențierea în gazete de perete sau în ședințele plene de analiză a muncii. În această direcție s-a folosit cu succes și sprijinul organizației de pionieri, care a evidențiat pe fruntași și a criticat elevii nedisciplinați sau insuficient de activi.

Claritatea scopului pentru care muncesc, perspectiva rezultatelor concrete, aprecierea muncii lor de către cadrele didactice și colectivști au făcut ca elevii să lucreze cu interes, cu dragoste și entuziasm.

Rezultatele bune obținute de numeroase școli s-au datorat în mare parte și sprijinului acordat de gospodărie. De exemplu, gospodăriile agricole colective din comunele Jegălia, Budești, Ceacu, au pus la dispoziția școlilor terenuri potrivite cerințelor precum și utilajul necesar, au asigurat îndrumarea tehnică a lucrărilor etc. S-a realizat astfel o mai strînsă apropiere între școală și gospodăriile agricole colective.

Cadrele didactice preocupate de predarea intuitivă a lecțiilor au cules în timpul activității practice un bogat material didactic: plante în diferite stadii de creștere și dezvoltare, colecții de seminte, sisteme radiculare etc. S-au întocmit de asemenea grafice ce oglindesc diferite rezultate obținute în cultură.

Un loc de frunte în preocuparea celor mai mulți profesori de specialitate din regiune l-au ocupat organizarea lucrărilor cu caracter experimental, ca polezări încrucișate, determinarea puterii de germinație etc. Prin activități și rezultate frumoase în acest gen, s-a evidențiat profesorul Sima Roti de la Școala de 8 ani Budești.

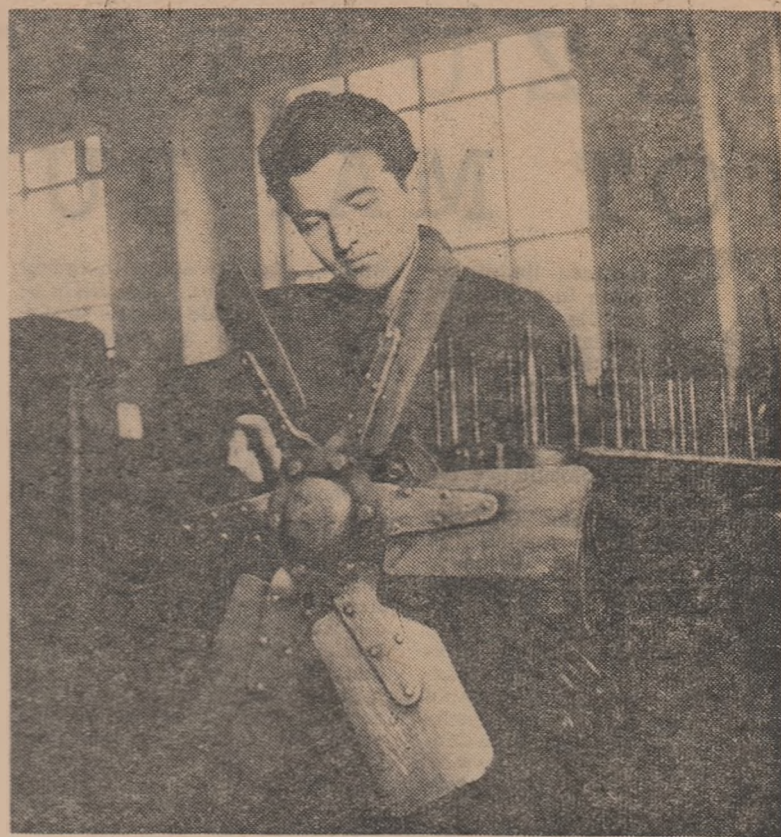
Dezbaterea purtată în consfătuire au scos în evidență și o serie de lipsuri ale unor școli, cum

sînt cele din comunele Dorobanțu, Lita, Lehliu-sat, Săbăreni, Colaru care au obținut recolte sub plan. Aceste rezultate slabe s-au dovedit a fi urmarea neînțelegerii de către cadrele didactice a rolului muncii în gospodărie, a alegerii nepotrivite a terenului, sau pur și simplu a lipsei de preocupare pentru rezultatele activității elevilor, pentru analiza acestora.

În mare măsură, lipsurile constatate în unele școli se datoresc și slabei preocupări a secțiilor de învățămînt și cultură din raioanele respective, care nu au privit cu suficientă seriozitate și simț de răspundere sarcinile legate de efectuarea practicii elevilor în agricultură.

Prin evidențierea realizărilor, ca și prin semnalarea lipsurilor existente în activitatea școlilor, consătuirea a ajutat cadrele didactice de specialitate, directorilor de școli și secțiilor raionale de învățămînt și cultură din regiunea București să organizeze tot mai bine munca practică a elevilor în agricultură.

C. DEMETRESCU

Studiind motorul de tractor în cabinetul-laborator al școlii

Instruirea practică agricolă

Probleme care trebuie să stea în centrul atenției

Organizarea și desfășurarea lucrărilor practice ale elevilor în agricultură are trăsături specifice față de practica din marile unități industriale. Lucrînd în gospodăriile agricole de stat, în S.M.T.-uri, în gospodăriile agricole colective, elevii școlilor medii care își efectuează munca practică în agricultură au posibilitatea să cunoască întreg procesul producției agricole, să-și formeze deprinderi de muncă care să le permită să îndeplinească, organizați în brigăzi și echipe, întregul ansamblu de lucrări necesare unei anumite culturi.

Ne aflăm în preajma începerii uneia dintre cele mai însemnate perioade de lucrări agricole, în cadrul căreia elevii unor școli vor efectua pentru prima oară practica în agricultură. Este bine de aceea să fie cunoscută experiența acelor școli care au obținut în anii trecuți rezultate bune pe această linie, întrucît studierea ei poate ajuta la găsirea și aplicarea celor mai eficiente forme de activitate practică a elevilor.

O experiență pozitivă a dobîndit, de exemplu, în anii trecuți, școala medie „N. Bălcescu” din Rîmnicu Vilcea. Fiind situată într-o regiune de deal, unde se găsește gospodării pomicele și viticole bine înzestrate și dezvoltate, școala a organizat, începînd din anul 1960, instruirea practică a elevilor în domeniul pomiculturii.

Pentru a se asigura succesul instruirii practice a elevilor, au fost necesare o serie de lucrări pregătitoare: studierea condițiilor naturale și economice locale, ca și crearea condițiilor materiale și tehnice necesare.

Elevii au fost constituiți în brigăzi, grupe și echipe de muncă, ceea ce a asigurat trecerea lor, prin rotație, prin toate fazele succesive ale unei lucrări. Aceasta a înlesnit îndrumarea și supravegherea lor, dînd totodată posibilitatea ca fiecare elev să poată lua parte în mod efectiv la lucrările efectuate. Munca pe echipe stabile a contribuit la crearea unui spirit trainic de colectiv și a întărit spiritul de răspundere pentru buna efectuare a lucrărilor. Responsabilii grupelor și echipelor se schimbau săptămînal, astfel încît prin rotație, toți elevii au putut îndeplini această sarcină de încredere și răspundere.

Executarea lucrărilor practice s-a succedat în ordinea următoare: recapitularea cunoștințelor anterioare; motivarea științifică a necesității lucrării curente; anunțarea subiectului acesteia, prezentarea ei în ansamblu și prezentarea părților principale; demonstrarea lucrării de către profesor; executarea ei, individual sau pe echipe de către e-

levi; controlul și îndrumarea lucrării de către profesor; recapitularea operațiilor executate în ziua respectivă; învățămintele practice în legătură cu lucrarea executată și desprinderea concluziei finale de către profesor.

Desigur, structura aceasta nu trebuie privită ca un șablon, ci adaptată de la caz la caz, în funcție de lucrarea ce urmează a fi executată și de factorii locali.

În cadrul instruirii practice, elevii au executat gropi pentru plantatul pomilor pe o suprafață de 2,50 ha, au scos un număr de 500 puiți de pomi pentru a-i planta pe această suprafață, au efectuat lucrări de protejare a pomilor contra rozătoarelor pe o suprafață de 1,5 ha, precum și lucrări de întreținere a pomilor, de săpat și udare, stropitul împotriva dăunătorilor vegetali și animalii, tăieri de formare a coroanei pe o suprafață de 2 ha, împrăștierea îngrășămintelor necesare etc.

Toate constatările și observațiile făcute de elevi în timpul muncii au fost consemnate în caietele de practică, ceea ce a ușurat însușirea și sistematizarea noilor cunoștințe și deprinderi practice.

Principalele învățăminte ale experienței școlii medii din Rîmnicu Vilcea, ca și a celorlalte școli cu instruire practică în agricultură relevă necesitatea organizării sistematice, fundamentate din punct de vedere metodic a muncii, ca și la necesitatea îndrumării tehnico-științifice a acestei munci în tot timpul desfășurării ei.

Aceste probleme trebuie să fie continuu în centrul atenției profesorilor de specialitate din școlile medii în care se va organiza în anul acesta instruirea elevilor în producția agricolă.

Executarea lucrărilor practice s-a succedat în ordinea următoare: recapitularea cunoștințelor anterioare; motivarea științifică a necesității lucrării curente; anunțarea subiectului acesteia, prezentarea ei în ansamblu și prezentarea părților principale; demonstrarea lucrării de către profesor; executarea ei, individual sau pe echipe de către e-

B. V.

TRAIAN BECIU

REZULTATE TOT MAI BUNE

Studiul limbii române în școlile sau secțiile cu limbă de predare ale naționalităților conlocuitoare are un rol deosebit de însemnat în întărirea frăției dintre tinerii români și tinerii aparținând naționalităților conlocuitoare din patria noastră.

Majoritatea cadrelor didactice care predau limba română în școlile și secțiile cu limba de predare maghiară din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară se pregătesc conștiințios pentru lecții, își ridică necontenit nivelul politic și profesional. În această privință amintim ca exemplu pozitiv pe profesorii Cornelia Sticlaru din Luduș, Iuliu Moldovan din Sărmaș, Marta Marmor, Corina Tirnoveanu și Zoltan Mora din Tg. Mureș, Elisabeta Pall și Bela Pall din Gheorghieni, Gisella Kocsag din Joseni și alții.

Apreciind rezultatele examenelor de absolvire și maturitate și ale celor de admitere în clasa a VIII-a, se constată că elevii vorbesc cu mai multă ușurință românește decât în anii precedenți, au un vocabular mai bogat, cunosc mai multe texte literare și citesc mai multe cărți în limba română.

În general rezultatele cele mai bune se obțin în acele școli unde elevii maghiari trăiesc și învață împreună cu elevii români, desfășoară laolaltă diferitele activități extrașcolare. Au obținut frumoase rezultate în această privință școlile medii din Reghin, Toplița, Tîrnăveni, Tg. Mureș, Singeorgiu de Pădure ș.a., precum și numeroase școli de 8 ani, ai căror elevi conversează ușor în limba română, se exprimă mai cu îndemănare și mai frumos decât la acele școli unde studiul limbii române se restrânge exclusiv la predarea în clasă.

Ca metodă de bază în predarea limbii române se folosește conversația în limba română. Scopul urmărit este de a-i deprinde pe elevi cu conversațiile uzuale, de a combate tendința unora dintre ei spre formularea răspunsurilor în gând în limba maghiară și spre traducerea lor cuvânt cu cuvânt în limba română.

La orele de literatură scriitorii și operele care urmează să se

studieze sînt prezentați în cadrul istoric respectiv, stabilindu-se cărei clase sociale aparțin personajele zugrăvite. Se scoate în evidență apartenența literaturii noastre noi, se analizează trăsăturile de caracter ale omului de tip nou, ale eroului comunist, care știe să învingă greutățile, privind cu încredere spre viitor. Cu prilejul studierii operelor literare care oglindesc problemele industrializării socialiste sau ale transformării socialiste a agriculturii se amintesc mărețele realizări din țară, din regiune și din raion, se dau ample exemple locale, concretizate în cifre și nume de fruntași în muncă. Am putea da multe nume de profesori conștiințioși care, studiind cu elevii din clasa a V-a, de pildă, lectura „Frăția dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare”, nu se limitează la manual, ci dau numeroase și concludente exemple pentru a ilustra adevărul că în patria noastră sub conducerea înțeleaptă a partidului, problema națională a fost definitiv rezolvată și că azi poporul român, în frăție de nezdăruncit cu naționalitățile conlocuitoare, se bucură deopotrivă de binefacerile socialismului victorios.

Și în privința predării gramaticii s-au înregistrat progrese față de anii școlari trecuți. La majoritatea școlilor gramatica este predată în strînsă legătură cu dezvoltarea exprimării orale și scrise a elevilor, punându-se un accent deosebit pe dezvoltarea gândirii logice. În felul acesta se evită memorarea mecanică a unor scheme aride. Se fac numeroase exerciții practice și analize aplicative pe text, în scopul adîncirii și sistematizării cunoștințelor. Alegerea textelor pentru exerciții are în vedere în general două criterii de bază: să reliefeze pregnant fenomenul gramatical studiat și să aibă un caracter educativ. Predînd, de pildă, pronumele personal în clasa a V-a, profesoara Marta Marmor din Tg. Mureș a dat pentru analiză următorul text: „Noi citim cu toții „Scinteia pionierului”. Ne place acest ziar pentru că ne ajută la învățarea limbii române. Mie mi-a plăcut articolul despre Gherman Titov. În articol am ci-

tit despre viața lui. Pe el l-a educat P.C.U.S. Eu l-am văzut pe Titov la București. V-am adus fotografia lui”.

Totuși, mai sînt cazuri cînd în analiza gramaticală nu se ține seama de sensul textului. Unii profesori se mulțumesc cu recunoașterea empirică, prin analogie, de către elevi a părților de vorbire sau de propoziție, fără a le cere să-și motiveze răspunsul. De exemplu, într-o școală unii elevi au recunoscut atributul substantival genitival, dar întrebări fiind de ce cuvîntul respectiv este atribut, de ce se numește substantival și genitival, s-au descurcat cu greu. Uneori fenomenele limbii române nu sînt raportate la cele de limbă maternă (la predarea genului substantivelor, numeralului, predicatului nominal etc.).

Am mai constatat că unii profesori vorbesc prea mult în clasă și nu solicită la maximum aportul elevilor în diferitele momente ale lecției, inclusiv în comunicarea noilor cunoștințe. Se știe însă că noile cunoștințe conțin adesea o serie de elemente deja studiate de elevi, sarcina profesorului în astfel de cazuri fiind de a antrena clasa într-o cită mai largă măsură.

Un fenomen care se mai întîlnește la lecțiile de limba română este folosirea nerațională de către profesori a timpului. În special fixarea și sistematizarea cunoștințelor elevilor la sfîrșitul orei se fac uneori superficial, rezumîndu-se la 2-3 întrebări formale după ce a sunat, în pauză. Principalele cauze care provoacă pierderea de timp constau în slaba pregătire a profesorului pentru lecție, lipsa unui plan, insuficienta grijă pentru formularea unor întrebări clare și precise, insuficienta folosire a materialului didactic. Am asistat la lecții de gramatică la care nu s-au folosit nici măcar planșele existente în școală, deși acestea ar fi contribuit mult la reușita lecției.

În unele școli se constată tendința de a neglija corectarea lucrărilor scrise. Deși s-au dat îndrumări ca fiecare temă să fie văzută și semnată de profesori, există totuși cadre didactice care nu țin seama de aceste îndrumări. Ca urmare, în aceste școli

PROBLEME ALE PREDĂRII LIMBII ROMÂNE ÎN ȘCOLILE CU LIMBA DE PREDARE MAGHIARĂ

exprimarea orală și scrisă a elevilor este încă deficitară, sărăcăcioasă.

Dar ceea ce este specific predării limbii române în școlile și secțiile cu limba de predare maghiară din regiunea noastră nu sînt aceste lipsuri, ci tendința spre cită mai buna desfășurare a lecțiilor, ca și spre folosirea tuturor mijloacelor oferite de activitatea în afara clasei în vederea largirii și consolidării cunoștințelor elevilor.

Un asemenea mijloc îl constituie, de pildă, cercurile de lectură literară și cercurile de literatură în cadrul cărora elevii, sub conducerea profesorilor de specialitate, tratează teme de sinteză literară, fac paralele între operele scriitorilor români și maghiari (Sadoveanu-Moriez, Zsigmond, Eminescu-Petőfi, Caragiule-Mikszath ș.a.). Interesantă și instructivă este deosebi activitatea cercurilor literare ale școlilor din Tg. Mureș, Odorhei, Reghin, Luduș, Tîrnăveni.

Diferitele concursuri școlare, ca „Frumoasă ești patria mea” și „Drumetii veseli”, contribuie de asemenea la însușirea limbii române. O contribuție însemnată la realizarea acestui scop o aduc și citirea organizată a presei în limba română, audițiile de radio în colectiv, excursiile tematice urmate de discuții și compunerii, vizionarea organizată a unor spectacole în limba română etc., care dezvoltă în același timp la elevi sentimentul de dragoste fierbinte față de patrie, internaționalismul proletar.

O condiție importantă pentru îmbunătățirea predării limbii și literaturii române este ridicarea la un nivel mai înalt a muncii metodice din școli.

Există numeroase colective pedagogice care își dau seama de importanța acestei probleme. Demn de remarcat este exemplul pozitiv al Școlii medii nr. 2 din Reghin, care a discutat în consiliul pedagogic felul cum contribuie fiecare profesor, indiferent de specialitate, la dezvoltarea exprimării corecte a elevilor, în special a exprimării scrise. Referatul intitulat „Munca metodică a cadrelor didactice pentru îmbunătățirea exprimării orale și scrise a elevilor”, elaborat de un pro-

fesor de limba română și unul de limba maghiară, a inclus un bogat material factual. În prealabil s-au făcut numeroase investigații, verificări de caiete la toate specialitățile; direcția școlii a asistat la numeroase lecții, cu care ocazie a urmărit în special felul cum se realizează dezvoltarea exprimării orale și scrise a elevilor. Trebuie menționată activitatea creatoare a directorului acestei școli, tov. Iuliu Szasz, care a ajutat cu pricepere tinerele cadre, sprijinind inițiativele și căutările lor.

Mai sînt însă și o serie de școli, deosebi în raioanele Gheorghieni și Reghin, unde activitatea metodică se desfășoară formal. Se prezintă referate generale, rupse de situația școlii. Discuțiile pe marginea lor sînt lipsite de conținut, nu se caută cele mai bune metode pentru îmbunătățirea muncii. Deși s-a cercat să se predere limba română a tinerii și geografii, parțiale și de amănunțenie periodic în cadrul cercurilor pedagogice, la unele școli din regiune acest obiectiv nici nu figură măcar în planul de muncă.

Se impune deci sarcina de a îmbunătăți activitatea metodică în școli. Secțiile metodice de învățămînt și cultură, directorii de școli și cadrele didactice au datoria să acorde mai mare atenție activității de cercetare în acest domeniu, să studieze, să popularizeze și să generalizeze experiența pozitivă. O mare atenție trebuie să se acorde ajutorării cadrelor tinere, cu mai puțină experiență în muncă. Perfectionarea acestora nu se poate realiza numai prin cursurile cu frecvență, care durează o lună. De aceea este necesar să le ajutăm în organizarea studiului individual, să le stimulăm în pregătirea unor lucrări pentru lecturile pedagogice, în participarea la activitatea filialelor Societății de Științe istorice și filologice etc.

Există multe și prețioase cărți de metodică și studii privind predarea limbii și literaturii române. Considerăm însă că Ministerul Învățămîntului și Culturii ar ajuta substanțial școlile dacă ar asigura apariția într-un tiraj mai mare a „Metodicii predării limbii și literaturii române” (curs litografiat, ed. 1961.)

Avem convingerea că învățînd din lipsurile semnalate și popularizînd experiența noastră pozitivă vom obține rezultate și mai bune în predarea limbii și literaturii române.

LIVIU SEBESTYEN

inspector metodist la Secția de învățămînt și cultură a Regiunii Mureș-Autonomă Maghiară

Formarea noțiunilor de

Formarea noțiunilor abstracte este una din cele mai complexe și mai importante probleme ale predării istoriei în clasa a V-a. Elevii acestei clase au dobîndit o serie de cunoștințe de istorie încă în clasele I-IV, au unele reprezentări care pot sta la baza însușirii noțiunilor, au capacitatea de a judeca, dar compară, generalizează și sintetizează cu greș. Sarcina profesorului este de a-i ajuta tocmai în această direcție.

Practica școlară arată că profesorii care predau istoria în clasa a V-a adoptă în problema formării noțiunilor poziții foarte felurite. Unii scotese că noțiunile complexe se formează în mod spontan, ca rezultat al predării istoriei de-a lungul anilor și, ca atare, ele nu solicită o preocupare specială. Dar părerea că noțiunile se desprind de la sine din studierea faptelor istorice este, după cum o dovedește experiența, neîntemeiată. Elevii nu pot ajunge singuri la generalizări și abstracțiuni. Chiar unele sondaje efectuate în clasele a X-a și a XI-a arată că, deși elevii rețin definițiile unor noțiuni ab-

stracte, generale, dacă nu li s-a explicat conținutul noțiunilor nu știu să opereze cu ele și fac confuzii. De exemplu, vorbind despre formarea statului dac în timpul lui Decebal, o elevă din clasa a XI-a a afirmat că „dacii nu erau organizați și de aceea s-a simțit nevoia înființării statului”. După cum se vede, eleva aceasta a redus statul la organizare.

Alți profesori definesc noțiunile de la primul contact al elevilor cu ele, anticipînd cunoștințele factice necesare înțelegerii conținutului lor. Aceasta face ca elevii să-și însușească noțiunile în mod formal, să nu dobîndească priceperea de a analiza fenomenele, de a descoperi esența lor. Ca rezultat al unei asemenea „însușiri” a noțiunilor, elevii clasei a V-a a unei școli din Cluj au putut defini statul, sclavagist arătînd că el este un instrument de asuprire, dar întrebări ce înțelege prin aceasta au făcut afirmații confuze.

De altfel, nici manualul de istorie pentru clasa a V-a nu îi orientează pe profesori spre munca de formare gradată a noțiunilor. Manualul formulează unele noțiuni prea devreme, înainte ca elevii să fie pregătiți pentru în-

țelegera lor, sau folosește noțiuni pe care nu le explică. De exemplu, la lecția „Formarea societății omenești în epoca metalelor” (pag. 19), se vorbește despre apariția sclaviei și a statului înainte ca elevii să aibă cunoștințe concrete în legătură cu aceste fenomene sociale.

Însușirea noțiunilor abstracte reprezintă un proces psihic complex, care se înfăptuiește treptat și care, desigur, nu se realizează de la sine, ci reclamă o dirijare permanentă, conștientă. Practica arată că noțiunile pot fi însușite de către elevi prin înțelegerea și însușirea treptată a elementelor esențiale ale acestora.

Prima etapă de formare a noțiunilor este aceea a creării reprezentărilor din care ulterior se vor desprinde elementele esențiale. În acest scop ne putem servi de materialul pe care ni-l oferă ilustrațiile, tablourile, obiectele, adică materialul intuitiv, literatură beletristică și povestirea vie a profesorului. Desigur, noțiuni cum sînt „clase sociale”, „statul”, „orînduirea comunei primitive” etc. nu pot fi ilustrate. Dar pot fi ilustrate unele din elementele componente ale acestor noțiuni. De exemplu, analizînd cu elevii tablouri care ilustrează munca

efectuată de sclavi pe pămînturile stăpînilor, în minele acestora sau pe corăbii, profesorul poate să scoată în evidență anumite aspecte ale relațiilor dintre cele două clase sociale principale din societatea sclavagistă.

Le putem prezenta elevilor și tablouri care să-i ajute de ași reprezenta instituțiile statului sclavagist. De exemplu, tablouri înfățișînd armata în acțiunea ei de reprimare a răscoalelor, table și stîlpi pe care sînt înscrise legile, instanțe judecătorești în funcțiune, executarea și aplicarea pedepselor, înregistrarea și perceperea impozitelor etc.

Ordinea în care se expun elementele esențiale ale noțiunilor nu poate fi întîmplătoare, ci trebuie să reflecte legăturile reale, interne ale fenomenului dat. De aceea, dacă vrem ca elevii să rețină esența fenomenului și legăturile lui cu alte fenomene, este necesar să prezentăm de la început elementele esențiale ale noțiunii în ordinea lor logică. De exemplu, pentru a le lămuri noțiunile „clasa stăpînilor de sclavi” și „clasa sclavilor” vom discuta în primul rînd cu ei despre proprietatea stăpînilor de sclavi, apoi despre muncile depuse de sclavi,

despre relațiile dintre aceste două clase, despre modul de repartiție a bunurilor și abia după aceea despre aspectele exterioare ale vieții lor.

Unii profesori, pornind de la faptul că aspectele concrete ale vieții sociale sînt mai accesibile elevilor de vîrstă mică, încep prin a le vorbi de locuință, hrană, îmbrăcăminte etc. Practica arată însă că aceste aspecte au urmări negative asupra formării noțiunilor. Dacă li se prezintă elevilor în primul rînd aspecte exterioare, acestea le apar ca fiind elementele cele mai importante ale noțiunii și ei le rețin și le situează pe primul plan chiar dacă ulterior s-au subliniat alte elemente, esențiale. Aceasta duce, desigur, la confuzii și greșeli.

Simpla enunțare a elementelor esențiale ale unei noțiuni nu duce de la început la formarea acesteia nu le fixează dintr-o dată în mintea elevilor. Fixarea lor reclamă nenumărate reveniri, repetarea cu consecvență a elementelor esențiale în aceeași ordine. De aceea, ori de cîte ori este vorba în lecții de clasele sociale din orînduirea sclavagistă, de statul sclavagist etc. este

Pe marginea experimentului de la clasele I — IV Îndrumare, control, cercetare

eușita experimentului privind predarea cu profesori specialiști la clasele I—IV presupune, printre altele, o grijă susținută pentru îndrumarea și controlul școlilor experimentale, o atenție deosebită pentru cercetarea atentă a rezultatelor înregistrate în cadrul aplicării acestui nou sistem de predare. Tocmai de aceea în realizarea experimentului la școlile din Capitală se acordă acestor aspecte o atenție deosebită.

Astfel, pentru o cât mai eficientă îndrumare a școlilor experimentale, în București s-au organizat cercuri pedagogice pe specialități în care au fost încadrați atît profesori cît și învățători, precum și un cerc pedagogic al directorilor școlilor experimentale. Aceste cercuri au primit un activ schimb de experiență între învățători și profesori, ca și între directori, pe linia generalizării celor mai bune metode și procedee de predare.

Tematica acestor cercuri pedagogice a fost de la început astfel alcătuită încît să contribuie la îmbunătățirea predării diferitelor obiecte și la îndrumarea mai eficientă de către conducerea școlilor a întregului proces instructiv-educativ. Astfel, în cercul directorilor au fost incluse teme ca „Sistemul de notare”, „Planificarea muncii în școala experimentală”, „Controlul și îndrumarea procesului instructiv-educativ” etc. Temele respective au fost impuse de necesitatea de a adapta munca școlilor, a cadrelor didactice, a directorilor la sarcinile impuse de efectuarea experimentului. Și în cercurile pe specialități au fost incluse teme asemănătoare: „Formarea deprinderilor de calcul mental la elevii claselor I—IV”, „Folosirea materialului didactic și a diafilmelor la zoologie”, „Rolul audițiilor muzicale la clasele I—IV”, „Legătura dintre predarea caligrafiei și predarea scris-cititului la clasa I”, „Particularitățile lecției de educație fizică la clasele I—IV”, „Problema dozării efortului la lecțiile de educație fizică în clasele I—IV pe baza cunoașterii particularităților anatomofiziologice ale copiilor”.

Sarcini deosebite în munca de îndrumare și control privind experimentarea predării cu profesori specialiști la clasele I—IV revin comisiilor raionale și comisiilor pe Capitală. Acestea urmă-

resc în ce măsură profesorii de la clasele I—IV și-au însușit metodele de predare specifice claselor mici, cum se aplică sistemul de notare, ca și diverse probleme de conținut, cum sînt legarea învățămîntului de viață, de practică, realizarea laturii educative a lecțiilor, tematica și desfășurarea orelor educative. În acest scop au fost efectuate în primul trimestru peste 800 asistențe.

În munca de îndrumare au fost folosite metode variate, printre care organizarea lecțiilor deschise, participarea la consfătuiri de muncă și la ședințele comisiilor metodice în care s-au discutat aspecte desprinse din activitatea claselor experimentale etc. Intrucît munca educativă la clasele I—IV ridică încă o serie de probleme, a fost organizat un larg schimb de experiență pe această temă, la care au participat diriginți de la toate școlile experimentale din Capitală. Cu această ocazie s-au dat îndrumări concrete cu privire la planificarea muncii educative și la mijloacele de realizare a cerințelor unice. De asemenea, în momentul de față se pregătește o nouă consfătuire pe Capitală a diriginților. Tema va fi: „Cum pregătim și cum desfășurăm ora de dirigenție”. Discuțiile vor fi purtate pe baza asistenței la o lecție deschisă și a unui referat.

Paralel cu activitatea de îndrumare, comisiile, conducerea școlilor și numeroase cadre didactice au efectuat și o largă activitate de cercetare a rezultatelor experimentului pentru a afla cel mai just răspuns la o problemă deosebit de importantă: în ce măsură noul sistem de predare este superior vechiului sistem? Pentru a răspunde la această problemă s-au folosit multiple mijloace de cercetare. Astfel, pentru a urmări nivelul de cunoștințe al elevilor atît la clasele experimentale cît și la clasele de control, s-au organizat asistențe paralele. Aceste asistențe au pus în evidență diferențele dintre clase în ceea ce privește nivelul de cunoștințe al elevilor. Un bogat material de studiu a fost adunat și prin sondajele făcute în scopul verificării prin lucrări de control a nivelului de cunoștințe al elevilor în anumite etape ale anului școlar, pentru a se urmări paralel ritmul de creștere atît la clasele experimentale cît și la cele de control.

Bineînțeles însă că lucrările de

sondaj nu constituie unicul și principalul mijloc de studiere a experimentului. Numai imbinarea lor cu alte mijloace de studiere poate duce la stabilirea unor concluzii juste. De pildă, pentru cercetarea rezultatelor predării educației fizice la clasele I—IV de către specialiști, pentru a se constata dacă noul sistem asigură o dezvoltare fizică mai armonioasă și corectarea unor deficiențe osteo-musculare și de creștere, s-au efectuat măsurători antropometrice și probe sportive.

În vederea studierii modului cum se aplică sistemul de notare la clasele experimentale și de control a fost folosită metoda corectării și notării independente de către învățători și profesori a acelorași lucrări. Astfel, la Școala de 8 ani nr. 111 s-a observat că învățătorii au apreciat unele lucrări cu note mai mari decît valoarea lor reală. Lucrări notate de învățători cu 9 și 8 au fost just notate de profesori cu 8, 7 și 6.

Un element important pentru cunoașterea rezultatelor experimentului îl constituie și caietele

în care cadrele didactice notează permanent constatări și observații esențiale cu privire la felul cum se adaptează copiii la noul sistem de predare, la gradul însușirii de către ei a cunoștințelor, la măsura în care se lărgeste orizontul elevilor, la măsura în care noul sistem contribuie la dezvoltarea vorbirii, la sporirea interesului pentru obiectul respectiv, observații cu privire la metodele și procedeele folosite și la efectul lor instructiv-educativ, analiza factorilor care determină rezultatele pozitive sau negative în legătură cu metodele și procedeele folosite etc. Deși a existat o anumită preocupare din partea cadrelor didactice pentru folosirea cît mai bună a acestor caiete, lipsa de experiență și de îndrumare eficientă din partea comisiilor de cercetare au făcut ca în mare parte observațiile să capete un caracter descriptiv, fără suficiente elemente de analiză.

Pentru cunoașterea opiniei cadrelor didactice și a părinților a fost folosită, pe lângă discuțiile purtate în diverse consfătuiri sau ședințe și metoda anchetei.

Toate mijloacele folosite au permis acumularea unui bogat material documentar necesar stabilirii unor concluzii preliminare.

Inspector G. SIMIONESCU,
Prof. D. FELDMAN,
Prof. T. OPRÎȘ

Ne montăm singuri băncile noi

Consfătuire între educatoare și învățători

Din inițiativa secției de învățămînt și cultură a orașului Brașov a avut loc de curînd în localitate o consfătuire a cadrelor didactice din învățămîntul preșcolar și de la clasele I. Referatul prezentat în consfătuire a scos în relief necesitatea colaborării între educatoarele care lucrează cu grupa mare și învățătorii, care predau la clasele I în vederea cît mai bune instruirii și educării a copiilor.

Învățătorii claselor I prezente la consfătuire au infățișat aspecte ale activității elevilor. Ei au arătat că școlarii din clasa I care au frecventat grădinița de copii se deosebesc de ceilalți printr-un vocabular mai bogat, prin faptul că se exprimă mai corect și mai curgător, povestesc cu ușurință întâmplările din viața lor, știu să țină corect creionul, sînt ordonați, au o comportare corectă față de învățători, de colegi. Educatoarele și învățătorii au fost de părere că dacă toți copiii ar fi cuprinși în învățămîntul preșcolar s-ar putea scurta mult perioada preabecedară.

Participanții la discuții au subliniat că trecerea de la joc — activitatea predominantă în grădinița de copii — la activitatea de învățătură trebuie să se facă în mod organizat, prin mărirea dozei a cerințelor. În acest sens a fost apreciat pozitiv conținutul noului proiect de programă pentru învățămîntul preșcolar, care prin introducerea la grupa mare a trei activități obligatorii în 2 zile pe săptămînă, contribuie la pregătirea copiilor pentru lecțiile din școală.

ECATERINA RUSILĂ
Brașov

istorie în clasa a V - a

necesar să se pornească la judecarea fenomenului de la aspectul care a stat pe primul plan, să se respecte aceeași ordine a elementelor esențiale. De exemplu, în cazul claselor sociale — de la stabilirea faptului dacă grupul respectiv de oameni are sau nu proprietate și anume ce are în proprietatea lui. Pe această cale se formează treptat și bazele concepției materialist-dialectice a elevilor.

Imaginile create prin ilustrații sînt lărgite și completate prin literatură beletristică sau prin lectura unor documente istorice. Povestirile referitoare la muncile sclavilor și modul lor de trai, la obligațiile oamenilor liberi, la viața aristocrației sclavagiste lărgesc reprezentările formate cu ajutorul expunerii profesorului și al ilustrațiilor.

Este de menționat că, deși expunerea profesorului ocupă un loc de frunte în transmiterea cunoștințelor noi, ea nu poate înlocui cu totul ilustrațiile și literatura beletristică. Expunerea singură nu le poate crea elevilor imagini, reprezentări.

Sarcina următoare a profesorului este aceea de a-l ajuta pe elev să se ridice de la noțiuni cu sferă restrînsă la noțiuni mai generale. În acest scop el trebuie să

ledea posibilitatea de a compara ilustrații de aceeași categorie (unelte de piatră cioplită cu altele de piatră șlefuită, muncile sclavilor în diferite domenii, în diferite țări etc.). Analiza comparativă îi ajută pe elevi să vadă unele aspecte comune: caracteristicile uneltelor primitive, caracteristicile muncii sclavilor etc. În felul acesta se trag anumite concluzii parțiale, care fac trecerea spre stabilirea elementelor esențiale ale noțiunilor respective.

Compararea faptelor, datelor, obiectelor, presupune antrenarea elevilor în judecarea lor. Procedeele dominante în această etapă a formării noțiunilor este acela al discuțiilor euristice pentru a-i antrena pe elevi la analiza fenomenelor.

Există însă și unele elemente ale noțiunilor care nu pot fi ilustrate, nici evocate cu ajutorul literaturii. Acestea se desprind, se formează cu ajutorul altor procedee — și anume, prin explicația pe bază de raționamente inductive și deductive. Bunăoară, după ce s-au prezentat ilustrații privind proprietatea particulară a aristocrațiilor romani și muncile sclavilor și ale oamenilor

liberi săraci se trece la raționamente. De exemplu, îi vom întreba pe elevi cine muncea în statul roman pe ogoare, în mine, la construcții etc. Pe baza ilustrațiilor văzute, elevii răspund că munceau sclavii „Dar stăpînii de sclavi trebuiau să muncească?”. La această întrebare a noastră elevii vor răspunde că nu, deoarece în locul lor munceau sclavii și oamenii liberi săraci. Subliniem atunci că uneltele cu care munceau sclavii, ca și sclavii înșiși erau proprietatea stăpînilor de sclavi, și de aceea și toate produsele muncii erau tot ale stăpînilor de sclavi. Deci, vom continua noi raționamentul, sclavii munceau pentru stăpînii lor, iar aceștia se foloseau de roadele muncii sclavilor. Avînd armată, avînd toată puterea, stăpînii de sclavi puteau forța pe sclavi să muncească pentru ei. Ca urmare, stăpînii de sclavi își însușeau toate bunurile, trăiau o viață de lux și petreceau, în timp ce sclavii și oamenii liberi săraci duceau o viață mizeră.

Prezentînd astfel fenomenele istorice profesorul dezvoltă în fața elevilor modul său de raționare și de a analiza. Urmărindu-l elevii desfășoară aplicații

raționamente și se deprind cu un anumit mod de a judeca.

Cînd elementele noțiunii au fost însușite, se pune problema creării sistemului de legături dintre aceste elemente care reflectă fenomenul în totalitatea lui, deci noțiunea. Bineînțeles, pe această treaptă ilustrația, povestirea nu-și mai au rostul. Este însă momentul cînd putem folosi scheme parțiale, apoi scheme generale.

Prima schemă cu privire la clasele sociale, care se întocmește la primul contact al elevilor cu noțiunea, va cuprinde doar enunțarea lor: a) Aristocrația — foștii șefi de ginți, de triburi, conducătorii militari; b) Sclavii — proveniți din prizonieri de război și datornici; c) Oamenii liberi săraci — foștii membri de rînd ai triburilor.

Atunci cînd se analizează structura socială a popoarelor din antichitate, schema de mai sus se completează.

După cum am încercat să arătăm, fiecare din metodele și procedeele de predare are un anumit loc în procesul de formare a noțiunilor. Ele sînt eficiente însă numai în unitatea lor, încadrate

pectă mersul firesc al procesului de formare a noțiunilor abstracte.

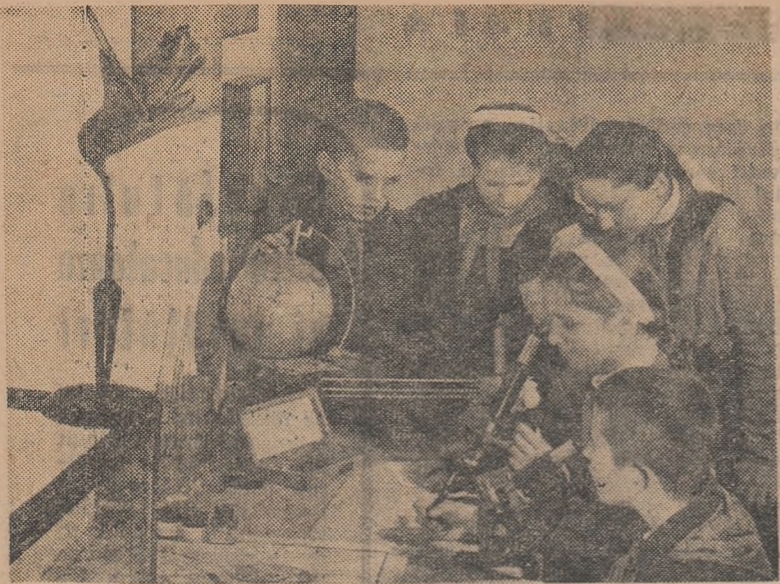
Fiecărei etape a acestui proces îi sînt caracteristice mai ales unele din metodele și procedeele didactice, cu precizarea că în cadrul sistemului amintit diferitele etape de formare a noțiunilor nu sînt rupte unele de altele. În funcție de noțiunea pe care urmărăm să le-o formăm elevilor, în funcție de sistemul concret de lecții, metodele pot varia. În prima etapă, aceea a formării reprezentărilor, avînd în vedere și etapele ulterioare, profesorul îi va antrena pe elevi în judecarea fenomenelor și în sublinierea treptată a aspectelor lor esențiale. După generalizarea acestora la un anumit nivel, procesul de lărgire și concretizare a reprezentărilor se reia în cadrul unui alt sistem de lecții, de data aceasta ajungîndu-se la generalizări mai largi, mai ample.

De aceea metodele și procedeele se întrepătrund, folosindu-se totdeauna acelea care sînt mai adecvate scopului lecției și etapei date a formării noțiunii.

S. CSEHI, R. MIHALEVICI

Stimulent pentru activitatea creatoare

Cit de interesante sînt observațiile efectuate în laboratorul de științe naturale!

În orele de dirigiență Metode variate

Din experiența muncii pe care am desfășurat-o ca dirigintă în anii precedenți, din observațiile pe care le-am făcut în cadrul unui schimb de experiență organizat în școala noastră asupra orelor de dirigiență ținute de colegii mei, am ajuns la concluzia că un lucru de care trebuie să ne ferim îndeosebi în aceste ore îl constituie discuțiile rigide, solemne, la care elevii iau cuvîntul numai pentru că li se cere. Mi s-a întîmplat să întîlnesc uneori la orele de dirigiență adevărate ședințe, cu ordine de zi, cu înscrieri la întrebări și discuții.

De aceea în acest an am căutat ca, pe lângă preocuparea de a alege teme cit mai interesante, mai legate de particularitățile clasei, de perspectivele ei, să folosesc metode cit mai variate, mai potrivite cu vârsta elevilor, mai eficiente.

Mi-am dat seama că atunci cînd folosesc metoda referatelor se pregătește în vederea orei de dirigiență un singur elev, acela care urmează să țină referatul. Pe lângă aceasta folosirea prea frecventă a referatelor face ca orele de dirigiență să devină neinteresante pentru elevi. De aceea, acum apelez foarte rar la referate. Utilizez în schimb mult mai des metoda conversației, povestirea combinată cu proiecțiile, audițiile muzicale, filmele și diafilmele.

În ora de dirigiență cu tema „Aspecte din viața și activitatea lui George Enescu”, de exemplu, am început prin a povesti viața compozitorului insistînd asupra patriotismului său și asupra valorii operelor sale. Folosind apoi aparatul de proiecție, le-am arătat elevilor casa în care a trăit compozitorul, imagini ale lui la diferite vârste, o horă duminicală în curtea casei părintești, coroana și laurii primii de George Enescu la absolvirea cursurilor superioare ale conservatorului din Viena etc. Ultima parte a orei a fost rezervată audierii celor două rapsodii compuse de Enescu. Astfel a contribuit la educația estetică a elevilor, la dezvoltarea gustului lor muzical. Exemplul patriotismului compozitorului, al muncii lui încordate, perseverente, i-a însuflețit pe elevi, le-a trezit dorința de a avea și ei asemenea mari calități.

Cu prilejul altei ore de dirigiență am vizionat filmul documentar „Locul nostru în Univers”. În cea de a doua parte a orei, în discuțiile purtate cu elevii, am insistat asupra caracterului reacionar al concepțiilor neștiințifice despre Univers, asupra faptului că nici unul din fenomenele din realitate nu confirmă afirmațiile mistice în legătură cu Universul. De aici am ajuns apoi la concluzia necesității de a combate astfel de afirmații și la mijloacele și căile prin care putem lupta împotriva lor pentru a răspîndi adevărul științific.

Pentru orele în care urmează să folosesc metoda conversației anunț dinainte tema și problemele

ce urmează să fie discutate. Totodată împart clasa pe grupe și repartizez fiecărei grupe cite o problemă pe care să o pregătească. Așa, de exemplu, pentru ora în care a fost discutată tema „Din realizările regimului democrat-popular”, un grup de elevi a pregătit date din domeniul industriei, un al doilea din domeniul agriculturii și al treilea din domeniul științei și culturii. În același timp cer ca întreaga clasă să se pregătească pentru a da răspuns la anumite întrebări. De exemplu, la tema „Din realizările regimului democrat-popular” întreaga clasă a trebuit să se pregătească pentru a arăta ce a dat regimul democrat-popular tineretului.

Unii diriginți socotesc că orele în care se analizează munca elevilor sînt foarte simple și ușor de realizat: un elev prezintă o dare de seamă, apoi urmează discuții și, la urmă, angajamente și hotărîri. Dar pentru a-și atinge cu adevărat scopul educativ, aceste ore trebuie să determine o frământare puternică în rîndul elevilor, să-i facă să-și analizeze cu profunzime propria lor muncă. Ele trebuie să ducă totodată la dezvoltarea spiritului colectiv, a simțului de răspundere a atitudinii critice și autocritice. Or, prin metode ca cea de mai sus nu se ajunge întotdeauna la astfel de rezultate. De aceea am încercat să folosesc și alte metode. Am extras pe un tablou notele fiecărui elev din clasă, numărul de absențe, întîzieri însemnări în condică. În prima parte a lecției am vorbit despre rezultatele dobîndite de muncitorii din diferite sectoare de activitate, despre eroismul lor în muncă, despre mîndria de a fi muncitor fruntaș. După aceea le-am prezentat tabloul și le-am propus ca după ce am vorbit despre succesele obținute în muncă de alții, să ne gîndim și la noi, la munca și la rezultatele noastre. Metoda s-a dovedit a fi foarte eficientă. Ea i-a determinat pe elevi să-și analizeze activitatea prin prisma unor exigențe mai înalte, să gîndească în chip serios la îndatoririle lor, să vadă ce au de făcut pentru a-și îndrepta greșelile și lipsurile.

Pregătirea orelor de dirigiență îmi cere întotdeauna o muncă minuțioasă. În primul rînd cercetez materialul bibliografic adecvat temei respective, pentru a mă clarifica din punct de vedere teoretic. Apoi caut material ilustrativ din literatura beletristică, diafilme, tablouri și material care să-mi servească la legarea temei de realitățile clasei. În ceea ce privește modul cum se va desfășura ora îmi stau la îndemînă întotdeauna o sumedenie întregă de metode. Problema este însă de a găsi de fiecare dată pe cea mai potrivită și mai eficientă dintre ele.

Prof. NINA CEAIKOVSKI
diriginta clasei a VIII-a „J. de la Școala medie „Dimitrie Cantemir” din București.

La examenele pentru obținerea gradului II didactic se acordă o mare atenție lucrărilor personale ale candidaților. Acestea reflectă preocuparea lor pentru îmbunătățirea permanentă și sistematică a metodelor de muncă și oglindesc în același timp străduințele lor față de ridicarea continuă a nivelului profesional, ideologic și politic. Cerințele care se pun față de lucrările personale reprezintă un îndemn la aprofundarea muncii proprii, la cercetarea teoretică generalizatoare a problemelor pe care le ridică ea și la rezolvarea acestor probleme de pe o poziție științifică.

Unele din lucrările personale prezentate la examenul din sesiunea ianuarie 1962, specialitatea socialism științific și economie politică, la I.P.C.D.-Cluj constituie o contribuție valoroasă la îmbunătățirea procesului de predare a acestor obiecte. Printre acestea amintim lucrările personale ale profesorilor Ioan Mureșan și Vasile Sălăjeanu, ambii din Satu Mare. Prima tratează „Metodica organizării și desfășurării lecției la tema Legea economică fundamentală a socialismului”, iar cea de a doua „Metodica organizării și desfășurării lecțiilor din cadrul temei Relațiile agrare în socialism”.

Din lucrări se desprinde preocuparea autorilor de a prelucra, analiza și sintetiza materialul concret luat din experiența lor de la catedră. Sînt prezentate o serie de soluții valoroase privind felul în care au folosit compararea unor fapte, procedee pentru reliefaarea esențialului, pentru stabilirea legăturilor cauzale între diferite fenomene, se arată mijloacele folosite și rezultatele la care s-a ajuns. Lucrările amintite cuprind o fundamentare teoretică a importanței temelor tratate, prezintă conținutul principal de idei al lecțiilor, arată scopurile urmărite, sarcinile didactice principale care au trebuit rezolvate în fiecare lecție, tipurile de lecții folosite, iar în cadrul lecțiilor metodele, procedeele și materialul didactic utilizat. La sfîrșitul lucrărilor autorii prezintă concluziile pe care le trag din analiza muncii lor.

Din felul cum sînt abordate unele probleme principale în lucrările amintite rezultă buna orientare ideologică, cunoașterea profundă a documentelor de partid și construirea lecțiilor pe baza lor, cunoașterea realității concrete, temeinicele cunoștințe de specialitate și pedagogice ale autorilor.

Așa de pildă, autorul lucrării privind legea economică fundamentală a socialismului arată că în predarea economiei politice trebuie să se prezinte în primul rînd ideea generalizatoare și apoi să se dea exemple pentru a o argumenta. El a început expunerea despre legea economică fundamentală a socialismului prin a sublinia că în orice orînduire socială relațiile de producție al căror element esențial este forma de proprietate asupra mijloacelor de producție de-

termină în mod obiectiv atît scopul producției cit și mijloacele pentru realizarea acestui scop, menționînd că acestea sînt exprimate de legea economică fundamentală a orînduirii respective. În continuare autorul arată că profesorul, folosind metoda conversației, face apel la cunoștințele elevilor despre legea plusvalorii, lege economică fundamentală a capitalismului. Se scoț în evidență rolul proprietății privat-capitaliste în determinarea scopului producției capitaliste, cit și mijloacele folosite pentru atingerea acestuia. Urmează apoi ideea că în socialism, datorită schimbării formei de proprietate asupra mijloacelor de producție, se schimbă radical atît scopul producției cit și mijloacele pentru realizarea acestui scop. În condițiile cînd mijloacele de producție sînt în proprietatea socialistă, relațiile dintre oameni sînt reciproc, nu mai există exploatarea omului de către om, iar scopul producției este determinat de această situație. Schimbîndu-se relațiile de producție, proprietatea asupra mijloacelor de producție, în conformitate cu această situație apar și acțiunea și noi legi, legile orînduirii socialiste.

După aceasta se formulează legea economică fundamentală a socialismului.

După discuțiile cu elevii și după formularea definiției legii fundamentale a socialismului se pune problema analizei cerințelor ale legii economice fundamentale a socialismului. Autorul arată că în această problemă profesorul se poate baza pe cunoștințele însușite de elevi din alte lecții de economie politică și îndeosebi din lecția în care a fost tratată legea plusvalorii ca lege economică fundamentală a orînduirii capitaliste. Bazîndu-se pe aceste cunoștințe el subliniază apoi că cerințele legii economice fundamentale a socialismului constau în lărgirea și perfecționarea neconținută a producției pe baza tehnicii înaintate, în scopul satisfacerii cit mai depline a nevoilor mereu crescînde ale tuturor membrilor societății și ale dezvoltării lor multilaterale. Pentru explicarea pe larg și adîncirea acestei idei autorul face comparație cu legea plusvalorii, subliniînd superioritatea orînduirii socialiste. În acest scop folosește grafice care ilustrează creșterea producției socialiste și a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, cit și tabele cu date comparative.

În concluzia lecției se arată că partidul clasei muncitoare, cunoscînd cerințele legii economice fundamentale a socialismului, organizează și îndrumă activitatea de construire a socialismului în direcția cerințelor impuse de ea. Ca urmare politica partidului merge pe linia dezvoltării cu precădere a producției mijloacelor de producție, care constituie o condiție a lărgirii neîntrerupte a producției socialiste. În atenția partidului marxist-leninist stă grija pentru progresul tehnicii, intrucit ace-

ta constituie o condiție importantă pentru creșterea neconținută a producției socialiste. Se subliniază cu acest prilej caracterul științific al politicii partidului.

Lucrarea privind predarea temei „Relațiile agrare în socialism” cuprinde de asemenea aspecte interesante cu privire la predarea economiei politice. Pentru a trata structura agriculturii socialiste în țara noastră autorul trece direct la prezentarea gospodăriilor agricole de stat, S.M.T.-urilor și gospodăriilor agricole colective. Prezentarea gospodăriilor agricole de stat începe cu definirea lor, arătîndu-se că ele sînt mari întreprinderi agricole bazate pe proprietatea de stat asupra mijloacelor de producție, că toate mijloacele de producție de care dispun — pămîntul, tractoarele, mașinile agricole, semințele — precum și rezultatele producției sînt proprietatea statului, că ele reprezintă forma superioară de organizare a producției agricole din patria noastră. Urmează explicațiile care arată că proprietatea de stat reprezintă proprietatea întregului popor, că G.A.S.-urile folosesc tehnica cea mai înaintată, care le permite mecanizarea complexă a proceselor de producție, obținînd o înaltă productivitate a muncii. Apoi autorul prezintă structura organizatorică a gospodăriei agricole de stat, organizarea muncii în aceste unități, precum și sarcinile care le stau în față în același fel procedeele și în tratarea S.M.T.-urilor și G.A.C.-urilor, arătînd specificul fiecăruia.

Intrucit în predarea problemelor din această temă profesional poate folosi în mare măsură cunoștințele elevilor dobîndite în diferite împrejurări, autorul arată că este indicată o pregătire prealabilă care să constea în vizitarea unor expoziții privind dezvoltarea economiei, vizionarea de filme cu conținut legat de tema respectivă, citirea unor opere literare adecvate, vizite la G.A.S., G.A.C. și altele. El arată că a folosit în acest scop practica pe care au efectuat-o elevii la G.A.S. Vetiș și a organizat o vizită la G.A.C. Păulești.

Vizita la G.A.C. Păulești a fost pregătită și organizată temeinic. Din timp s-a întocmit o tematică pe baza căreia elevii aveau ca sarcină să urmărească anumite probleme. În timpul vizitei a fost organizată și o discuție a elevilor cu tov. Maria Zidaru, președinta gospodăriei agricole colective. Erou al muncii socialiste, și cu alți colectivști, care au răspuns la problemele ridicate de elevi. Vizita la G.A.C. Păulești a constituit un bun prilej ca elevii să cunoască organizarea gospodăriei, procesul de producție din agricultura socialistă, să afle despre lupta colectivștilor pentru întărirea gospodăriei lor colective, care atrage după sine ridicarea nivelului lor de trai material și cultural.

La lecție, întrebîndu-l metoda conversației, profesorul a folosit din plin cunoștințele elevilor dobîndite în timpul vizitei și în alte împrejurări. În timpul predării accentul a fost pus pe problemele esențiale pe care elevii le-au observat în timpul vizitei: lămurirea problemelor legate de dezvoltarea multilaterală și consolidarea economico-organizatorică a gospodăriei agricole colective, retribuția muncii și repartizarea produselor în G.A.C. și altele.

Concluzia generală la care s-a ajuns în urma tratării problemelor din tema „Relațiile agrare în socialism” este că agricultura socialistă este superioară celei capitaliste.

Aceste lucrări, ca și altele prezentate la examenul de gradul II — lucrări elaborate în spirit științific, în lumina celor mai recente documente de partid — dovedesc în mod clar că sistemul actual de perfecționare a cadrelor didactice stimulează activitatea creatoare a profesorilor noștri.

VASILE N. UȚĂ
Rîmnul Sărat

EMIL BALLA
lector la I.P.C.D. Cluj

„Ce profesie să ne alegem?”

Această întrebare și-o pun în fiecare an sute și mii de tineri din patria noastră. Alegerea profesiei este pentru ei una din cele mai însemnate probleme de viață. Profesorul și în special dirigințele este cel dintîi chemat să-i ajute în rezolvarea acestei probleme atît de complexe.

La începutul acestui an școlar am fost repartizat să lucrez ca diriginte la clasa XI-a „A” reală a școlii noastre — Școala medie „Alexandru Vlahuță” din Rîmnul Sărat. Deseori, fie la orele de dirigiență, fie în alte ocazii am discutat cu elevii mei despre viitoarea lor profesie. Unii îmi răspundeau că nu s-au gîndit încă spre ce profesie să se îndrepte Alții însă, îmi vorbeau cu multă pasiune despre profesie, una îndrăgită.

Pentru a-i îndruma și pe cei

nehotărîți spre o profesie potrivită cu aptitudinile lor am organizat o oră de dirigiență cu tema „Ce voi deveni în viață”. Cum era și firesc, discuțiile pe această temă au stîrnit un interes deosebit în rîndurile elevilor. Tot pentru a-i sprijini pe elevi în alegerea profesiei am organizat la o altă oră de dirigiență, discuții pe tema „Cum să muncesc ca să devin un cetățean de nădejde al patriei mele”. Și la această oră discuțiile au fost deosebit de fructuoase.

Căutînd să cunosc cit mai bine inclinațiile și aptitudinile fiecărui elev în parte caut să dau fiecărui elev o orientare justă, așa ca să-și găsească cu adevărat locul cel mai potrivit în viață.

De la corespondenți și cititori

„Daruri de 8 Martie pentru mamele și învățătoarele noastre”

La cercurile de filatelie

Filatelia este o preocupare instructivă, pasionantă care vine în sprijinul procesului de învățămînt lărgind sfera cunoștințelor elevilor. Prin cunoașterea mărcilor emise de Direcția Generală a P.T.T. după anumite tematici elevii își întregesc cunoștințele pe care le capătă la lecții.

Foarte interesați de filatelie, mulți elevi din Capitală s-au înscris la cercul de filatelie care funcționează în cadrul Palatului Pionierilor sau la cercurile filatelice existente pe lângă diferite cluburi.

Pentru o îndrumare mai bună a activității filatelice a elevilor, Asociația filateliștilor din R.P.R., sprijinită de secțiile de învățămînt și cultură și organizațiile de tineret, a început organizarea cercurilor filatelice și în școli. Primele cercuri filatelice s-au organizat la Școala de 8 ani nr. 10 „Emilia Irza” din cartierul Floreasca și la Școala de 8 ani nr. 123, urmate apoi de alte școli din Capitală.

În cadrul cercurilor filatelice se tratează anumite teme legate de o serie de emisiuni. De pildă, în legătură cu emisiunile de mărci poștale „Centenarul grădinii botanice din București”, „Plante industriale” și „Plante medicinale” s-a discutat despre flora țării noastre și s-au pre-

zentat plante specifice acesteia. Emisiunile prezintă un interes deosebit în special pentru elevii clasei a V-a care studiază botanica și care colecționează în ierbarul lor diferite plante.

În cadrul cercului filatelic se poate vorbi și despre emisiunea de mărci poștale „Oameni de știință români”, despre emisiunea „Figuri ale oamenilor de știință, cultură și artă”, datorită cărora elevii filateliști au prilejul să-și lărgesc cunoștințele despre Anghel Saligni, V. Babeș, Aurel Vlaicu etc.

Și cunoștințele de istorie ale elevilor pot fi îmbogățite prin prezentarea unor emisiuni legate de evenimentele istorice ca „Aniversarea a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România”, „Al III-lea Congres al P.M.R.”, „Unirea Țărilor Române” etc.

Deosebit de mult îi atrag pe elevi mărcile închinare sportului — schiului, oinei, patinajului, sânișului, înotului etc.

Unele emisiuni au caracter mobilizator, de îndrumare. Iată câteva dintre ele: „Pioneri, școlari, copii, îngrijiți animalele tinere!” sau „Spic cu spic, patriei snop”. La educarea elevilor, la dezvoltarea dragostei lor pentru patrie contribuie și discuțiile în jurul unor emisiuni, care popularizează marile realizări dobândite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în anii puterii populare.

Organizarea cercurilor filatelice în școli este bine venită și această inițiativă a Asociației filateliștilor din R.P.R. ar trebui sprijinită de către toate cadrele didactice.

S. GLEB

Șezătoare închinată operei lui Ion Creangă

Elevii clasei a VII-a de la Școala de 8 ani din Ionășeni au organizat sub conducerea profesorilor la căminul cultural din sat o șezătoare închinată operei marelui povestitor I. Creangă.

Șezătoarea a început prin prezentarea biografiei lui Creangă de către un elev. Un alt elev a citit apoi „Povestea lui Stan Pățitul”. În continuare corul școlii a interpretat cîntecul „Pupă-

za din tei”. Șezătoarea a luat sfîrșit prin prezentarea dramatizării poveștii „Soacra cu trei nurori”.

Încurajați de entuziasmul participanților la această primă șezătoare, profesorii și elevii își propun să organizeze și alte șezători contribuind în felul acesta la ridicarea nivelului cultural al vieții satului.

B. VLAD
Trușești

Bogată activitate extrașcolară

Activitatea extrașcolară aduce o contribuție însemnată la educarea comunistă a elevilor. Ea le lărgeste orizontul cultural, îi pregătește pentru muncă, le dezvoltă aptitudinile și inclinațiile în domeniul științei, artei și literaturii.

Printre activitățile extrașcolare un rol deosebit de însemnat îl joacă excursiile înțelegînd însemnătatea lor, cadrele didactice de la școala medie din Urziceni au organizat, în colaborare cu organizația U.T.M. din școală, o excursie la București. Elevii au vizitat cu acest prilej Muzeul de istorie a partidului, muzeele „Grigore Antipa”, „George Enescu”, sala Palatului R.P.R., au vizionat spectacole. Excursia a contribuit mult la dezvoltarea cunoștințelor elevilor și a făcut

elevilor și întîlnirile lor cu muncitori fruntași, cu oameni de știință și cultură. O asemenea întîlnire, în cadrul căreia elevii au stat de vorbă cu scriitorul Dumitru Almaș, a avut loc nu de mult la școala din Urziceni. Scriitorul le-a vorbit elevilor despre viața și lupta lui Nicolae Bălcescu. Cu alte prilejuri elevii au ascultat interesante conferințe despre originea și evoluția omului, despre apariția vieții pe pămînt, despre somn și vise.

Foarte atractive sînt pentru elevi și vizionările de spectacole. Ei au asistat astfel la un spectacol cu piesa „Nota zero la purtare” de V. Stoescu și O Sava, la concerte date de corul școlii, de soliști și instrumentiști din rîndurile elevilor.

Acțiuni comune

Elevii români, maghiari și germani de la Școala de 8 ani nr. 14 din Sibiu sînt legați printr-o frumoasă și trainică prietenie. Profesorii, dirigenții, contribuie la consolidarea acestei prietenii prin multiplele acțiuni cu caracter educativ pe care le organizează în școală.

Desori s-au organizat de pildă excursii care au constituit un prilej de lărgire a orizontului copiilor și în același timp minunate clipe de destindere, de voie bună ca și prilej de întărire a prieteniei. De asemenea, s-au organizat serbări în care copiii români, maghiari și germani au

cîntat împreună, au dansat laolaltă dansuri populare românești și ale naționalităților conlocuitoare, au interpretat scenete. Organizația de pionieri a inițiat adunări cu teme ca: „Poetii noștri cîntă partidul”, „Atomul în slujba păcii”, sau adunări în care s-a vorbit despre prietenie, despre viața nouă pe care o trăiesc naționalitățile conlocuitoare din patria noastră.

Despre spiritul de prietenie în care sînt educați elevii școlii s-a vorbit și la lectoratele cu părintii.

EUG. NUTESCU
Sibiu

„Aplicăm în producție cunoștințele dobîndite în școală”

Cu prilejul unei discuții recente numeroși muncitori-elevi ai școlii medii serale de pe lângă uzinele „Progresul” din Brăila au arătat cum folosesc în munca lor cunoștințele cîpătate în școală.

Frezorul Gabriel Gherco de la secția mecanic-șef a arătat, de pildă, că studiul matematicii și fizicii l-a ajutat să folosească rațional utilajul modern, să studieze schemele cinematice ale noilor mașini folosite în uzină. El s-a referit în mod concret la reglarea frezelor moderne, care se bazează pe formule matematice complicate, ce îmbină elemente de trigonometrie, geometrie și algebră.

La presa de 2.500 tone a arătat forjorul Florea Neicu, se lucrează cilindri de laminor și bandaje pentru reductoare. În executarea acestor operații cunoștințele însușite la școală sînt folosite din plin. Calculul materialului necesar se bazează pe elemente de geometrie, iar precizia execuției pieselor forjate este asigurată de cunoașterea legilor dilatației termice.

Și alți muncitori-elevi au înfățișat exemple asemănătoare, subliniind că în acest fel munca lor este mai rodnică, deoarece cunosc în mod științific procesele de producție pe care le efectuează. De exemplu electricianul Ion Dragomir de la secția electrocar a arătat că aplicarea cunoștințelor de fizică privind limitele de încărcare și descărcare a acumulatorilor, gradul de concentrație a acidului sulfuric, i-a îngăduit să prelungească durata de funcționare a unui acumulator pentru electrocar de la 4—5 luni la 8—9 luni.

Această discuție i-a mobilizat pe tinerii muncitori să studieze temeinic, să aplice în producție pe o scară din ce în ce mai largă cunoștințele însușite în școală.

Prof. N. TRUFAȘU
Școala medie serală
„Progresul”-Brăila

Pentru o largă difuzare a cărții

Pentru a dezvolta interesul elevilor față de literatura beletristică, științifică și tehnică, în școala noastră se organizează cu prilejul anumitor evenimente, date comemorative, aniversări etc., expoziții, panouri și vitrine de cărți nou apărute, albume tematice, tabele de noi achiziții. De asemenea au loc recenzii, procese literare, seri de basm, lecturi în colectiv și discuții pe marginea cărților citite.

O mare atenție se acordă recomandării cărților legate de cunoștințele prevăzute în programa de învățămînt.

Larga difuzare a cărților în rîndul elevilor a contribuit la dezvoltarea orizontului lor cultural. Pe elevii noștri îi interesează tot ceea ce e nou. Ei se preocupă cu pasiune de zborul omului în Cosmos, de evenimentele internaționale, vor să aibă în bibliotecile lor cele mai bune cărți.

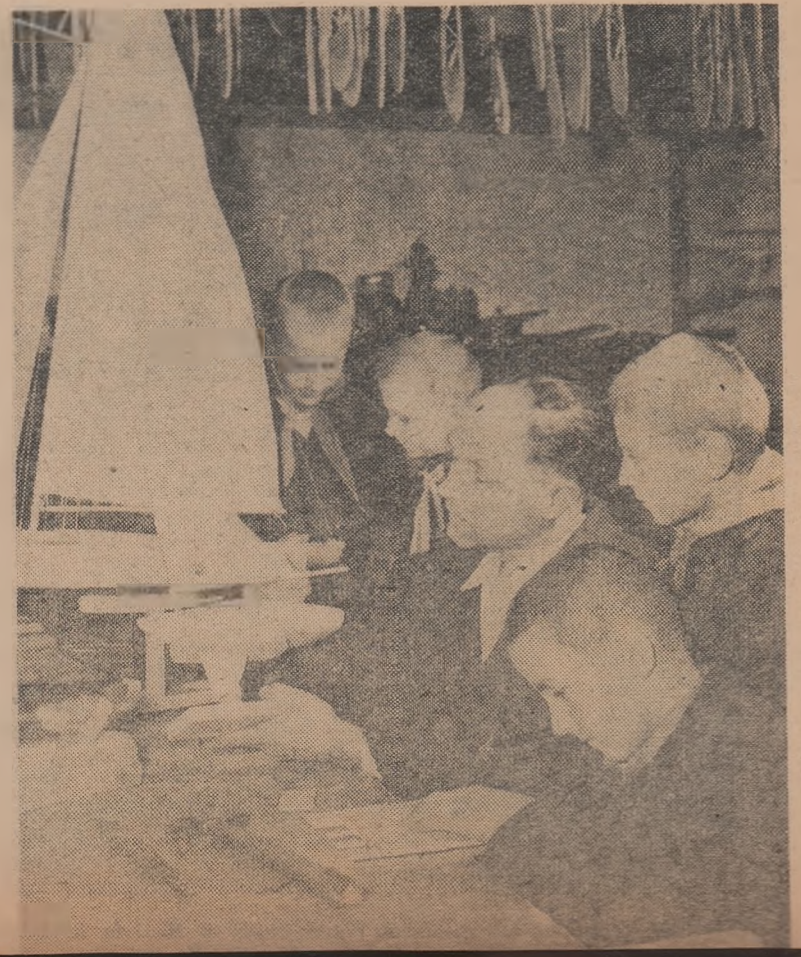
SILVIA GHEORGHIU
bibliotecară la Școala medie
nr. 20 „Gh. Șincai”, București

Serbarea elevilor

La Școala de 8 ani nr. 3 din orașul Sighet a avut loc de curînd o frumoasă serbare pregătită de elevi sub îndrumarea cadrelor didactice.

Prima parte a serbării a fost închinată iernii — anotîmp atît de îndrăgit de copii. Micii artiști au recitat poezii ale clasicii noștri despre iarnă și au interpretat dansurile „Fulgi de nea”, „Jocul pinguinilor și al oamenilor de zăpadă” și „Bulgări de zăpadă”.

Bogatul și variatul program al serbării a cuprins și alte puncte, care au stîrnit numeroase aplauze și admirația spectatorilor. Printre acestea se numără în deosebi: corurile „Înainte”, „Bucurie în colectivă”, „Partid, iubit părinte” și „Salutul cravatei roșii”, ca și montajul literar-muzical, „Balada Patriei”, în care micii interpreți au prezentat publicului scene din trecutul de luptă al poporului nostru.

Întâlnirea viitorilor învățători cu scriitorul Șerban Nedelcu

Recent, în sala de festivități a Școlii pedagogice din Cimpulung-Muscel a avut loc o întâlnire a cadrelor didactice și elevilor școlii cu scriitorul Șerban Nedelcu.

Pline de interes au fost discuțiile purtate cu acest prilej pe marginea recentului roman al scriitorului, „Învățătorii”. Întrebările puse de elevi, părerile lor, unele observații formulate de ei au dovedit că romanul nu fusese doar o simplă lectură, ci obiectul unui temeinic studiu. O elevă din anul V, de vârstă, a vrut să cunoască tainele laboratorului de creație al autorului, calea documentării sale. Un alt elev a vrut să afle dacă

Ioana, una din eroinele romanului, se va reabilita în viitorul volum.

Cadrelor didactice care au participat la discuții au vorbit despre viața grea a slujitorilor școlii în anii regimului burghezo-moșieresc, au analizat diferite personaje.

Scriitorul Șerban Nedelcu a răspuns la toate întrebările puse, dând multe amănunte în special despre modul în care s-a documentat pentru elaborarea romanului.

Întâlnirea a constituit un binevenit prilej de a dezbate probleme legate nemijlocit de nobila profesiune de educator.

I. RADU

Concursul cultural-artistic al pionierilor

Nu de mult s-a desfășurat în sala căminului cultural din comuna Bogza, raionul Rimnicul Sărat, faza inter-comunală a concursului cultural-artistic al pionierilor.

Cei 328 de pionieri din comunele Bogza, Sihlea, Voetin, au prezentat în fața juriului și a sălii pline de spectatori rezultatul unei munci perseverente.

Unele colective de pionieri au câștigat cu această ocazie dreptul de a participa la faza raională a concursului. Printre acestea se

numără corul pionierilor de la Școala de 8 ani din comuna Sihlea, care s-a prezentat ca un colectiv artistic omogen și talentat. Și echipa de dansuri a pionierilor din comuna Bogza și-a câștigat pe drept meritul de a participa la faza raională. Totodată, colectivul de teatru al pionierilor din comuna Voetin a obținut locul întâi pentru talentul cu care a interpretat o piesă de actualitate.

ALECU GH. CROITORU

BIBLIOGRAFIE

A apărut revista
NATURA

seria Geografie-Geologie,
nr. 1, ianuarie-februarie 1962

În sumar:

I. Rădulescu, C. Herbst: Lupta pentru o concepție științifică în geografia românească.

St. Airinci: Contribuții geografice la cunoașterea subsolului R. P. Române.

C. Grigorescu: Agricultură R. P. Române în etapa desăvârșirii construcției socialiste.

H. Grumăzescu, C. Stănescu, A. Popova, E. Nedelcu: Delta Dunării.

I. Hîrjoabă: Asupra prezenței lui Bos sp. în prundișurile de la Brăhășești, raionul Tecuci.

I. Popovici, C. Nedelcu: Concentrarea industriei pe valea Troțului.

M. Bizerea: Asupra numelui orașului Timișoara.

Fl. Crep: Metode și procedee folosite în predarea geografiei în învățământul seral.

R. Givulescu: Alcătuirea unei colecții de fosile.

Gh. Cristescu: Itinerar de excursie.

V. Cucu: America Latină. Aspecte economice și politice actuale.

I. Roșca: Polii pământului.

A. Popova: Samoa de Vest.

Informații, Recenzii, Calendar geografic pe lunile martie-aprilie, Cronică, Din activitatea S.S.N.G.

Consfătuire privind tratatul de istorie a pedagogiei românești

Institutul de științe pedagogice și-a înscris în planul său de activitate elaborarea unui tratat de istorie a pedagogiei românești. Tratatul va constitui un studiu științific amplu, care va analiza în lumina învățării marxist-leniniste practica și gândirea pedagogică de pe teritoriul țării noastre, precum și dezvoltarea instituțiilor educative în diferite perioade istorice, din cele mai vechi timpuri și până azi.

Lucrarea va înfățișa lupta poporului nostru pentru câștigarea drepturilor sale la educație, învățământ și cultură, va prezenta chipul militanților progresiști pe tărîmul învățământului și pedagogiei va dezvălui esența de clasă și limitele teoriei și practicii educative, lupta între teoriile pedagogice progresiste și cele reacționare.

Un loc important se va acorda luptei Partidului Comunist din România pentru școală și cultură democratică, precum și realizărilor obținute în domeniul școlii și pedagogiei din țara noastră în anii puterii populare. Lucrarea va scoate la iveală ceea ce este esențial în precizarea trăsăturilor noii tradiții pedagogice din patria noastră, care continuă și dezvoltă creator tradiția progresistă a trecutului în tot ceea ce are ea mai bun.

Tratatul este conceput în trei părți. Partea I va cuprinde educația în orînduirea comunei primitive, procesul instructiv-

educativ și concepțiile pedagogice în orînduirile sclavagistă, prefeudală și feudală de pe teritoriul țării noastre. Partea a II-a va trata școala și pedagogia în orînduirea capitalistă (1848-1944), iar partea a III-a va trata problemele educației și învățământului de la actul istoric din 23 August 1944 și până în zilele noastre.

După o serie de acțiuni premergătoare - ședințe, comunicări la sesiuni științifice, dezbateri în coloanele „Revistei de pedagogie” a proiectului de tratat etc. - colectivele care participă la elaborarea lui au strîns și prelucrat o serie de documente școlare inedite și de manuscrise, au reconsiderat și prezentat sub formă de articole și monografii figuri de pedagogi, au întocmit studii asupra unor școli care nu au fost cercetate pînă acum de pe o poziție științifică (Școala de la Cotnari, Schola graeca et latina din Tîrgoviște etc.) și au studiat problema legislației școlare.

În zilele de 23 și 24 februarie, Institutul de științe pedagogice a organizat o consfătuire la care au participat istorici, specialiști în domeniul istoriei literaturii române și cercetători în problemele învățământului și pedagogiei românești din întreaga țară, pentru a se cunoaște stadiul lucrărilor. S-au dezbătut îndeosebi problemele privitoare la partea I a tratatului. Lucrările consfătuirii au fost conduse de

prof. dr. Stanciu Stoian. Prof. univ. St. Birsănescu, responsabilul părții I, a prezentat un referat în care a scos în evidență stadiul cercetărilor și a pus în dezbatere probleme privitoare la izvoarele documentare, la modul prelucrării materialului și la planul general al lucrării. Un alt referat, prezentat de V. Bunescu și A. Coman, a pus în discuție câteva probleme în legătură cu cercetarea istoricului școlii și gândirii pedagogice din Transilvania.

În discuțiile ce au urmat s-au adus noi contribuții la stabilirea izvoarelor, arătîndu-se că trebuie să se utilizeze și izvoarele narative, să se cerceteze arhivele locale, folclorul, să se studieze însemnările de pe cărți, manuscrise, ca și cartografia veche.

De asemenea a ieșit la iveală necesitatea de a se continua publicarea culegerii „Din istoria pedagogiei românești”, de a se elabora o antologie a pedagogiei românești și de a se tipări culegeri de documente și manuscrise, ca lucrări premergătoare și anexe la Tratat.

Participanții la consfătuire s-au angajat să facă toate investigațiile științifice necesare - cercetare de documente inedite, manuscrise, fonduri vechi de cărți etc. - spre a se realiza la timpul propus această lucrare așteptată cu interes de cadrele didactice din țara noastră.

Concursuri

română, Facultatea de filologie, poziția 10.

— Postul de asistent la disciplina curs practic, catedra de limba rusă, Facultatea de filologie, poziția 6.

— Postul de preparator la catedra de limba rusă, Facultatea de filologie, poziția nr. 15.

— Posturile de asistent la disciplina curs practic de limba germană și gramatica limbii germane, catedra de limbi străine, Facultatea de filologie, pozițiile nr. 14 și 20.

— Postul de asistent la disciplina fizică generală, catedra de fizică, Facultatea de matematică-fizică, poziția 9.

Pentru a participa la concurs cei interesați vor înainta în termen de o lună de la publicarea prezentului anunț o cerere adresată Institutului pedagogic din Timișoara, b-dul. V. Pîrvan nr. 4, însoțită de următoarele acte: copie de pe actele de studii; certificatul de caracterizare a activităților profesionale și obștești, eliberat de instituția la care își au funcția de bază; certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografie.

Concursul se va desfășura în localul Institutului pedagogic de 5 ani din Timișoara, b-dul V. Pîrvan nr. 4. Data desfășurării concursului va fi anunțată ulterior.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII DIN BUCUREȘTI anunță scoaterea la concurs a unui post de conferențiar la disciplina chimie și materiale de construcții, Facultatea de hidrotehnică, poziția 14 din statul de funcțiuni, catedra de chimie și materiale de construcții.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune la rectoratul Institutului de construcții din București, b-dul. Tolbuhin nr. 80, raionul 23 August, în decurs de o lună de la publicarea prezentei, următoarele acte:

cerere; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe actul de conferențiar; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția în care își are funcția de bază; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografie.

Locul și data concursului vor fi anunțate direct candidaților admiși la concurs.

INSTITUTUL AGRONOMIC DIN TIMIȘOARA anunță ocuparea prin concurs a următoarelor posturi didactice:

— conferențiar la disciplina Socialism științific, catedra de științe sociale, poziția XIX.1 din statul de funcțiuni;

— conferențiar la disciplina Economie agrară, catedra de învățare I.A.S., poziția XIX.3 din statul de funcțiuni;

— conferențiar la disciplina Matematici superioare, catedra de matematică și fizică, poziția XV.2 din statul de funcțiuni.

Cei interesați vor înainta, în termen de o lună de la data publicării concursului, o cerere către rectoratul institutului, însoțită de următoarele acte:

— copie legalizată de pe actul de studii;

— lucrările științifice, într-un exemplar;

— certificat de caracterizare a activității profesionale, eliberat de instituția unde-și au funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră, dacă funcționează în învățământul superior;

— certificat de vechime în muncă, eliberat de instituția unde lucrează;

— memoriu de activitate didactico-științifică.

Data concursului se va anunța ulterior. Informații suplimentare se primesc la rectoratul institutului, telefon 49-53.

Chiar de la primul or spectacol, elevii clasei a X-a de la Școala medie „N. Bălcescu” din Capitală,